

TERTIALRAPPORT 2 – 2026

Innhold

Kommunedirektørens oppsummering.....	2
Overordnede mål og utvikling.....	4
Tjenesteområder under tilsyn.....	4
Oppfølging av kommunestyrets vedtak på Handlings- og økonomiplan 2026 – 2029.....	7
Status salderingstiltak i Handlings og økonomiplan 2026-2029	11
Oppfølging av politiske vedtak.....	14
Virksomhetsplaner - forutsetninger og avvikskommentarer	16
Innledning	16
Stab, støtte og utvikling	16
Sektor for teknikk og miljø	17
Sektor for skole	17
Sektor for barnehage	18
Sektor for Nav Elverum	18
Sektor for kultur	19
Sektor for Helse, mestring og omsorg	19
Bemanningsplaner	21
Sykefravær- og helsefremmende arbeidstiltak	23
Finansforvaltning	27
Gjeldsportefølje eksklusiv Husbank	27
Plasseringer av kortsiktig likviditet	27
Lån til finansiering av kommunale investeringer	27
Likviditet og behov for avtale om kassekreditt.....	27
Startlån.....	28
Driftsbudsjett - forutsetninger og avvikskommentarer	29
Frie inntekter – skatt, rammetilskudd og inntekstutjevning	29
Eiendomsskatt.....	30
Utbytte fra Elverum Energi AS	30
Finans – renteinntekter og -utgifter	31
Lønns- og pensjonsreserve	31
Bosetting av flyktninger	32
Vakante stillinger og ubrukte sykelønnsrefusjoner	32
Økonomisk status på sektor og stab	34
Oppsummering av budsjettavvik – reguleringer av driftsbudsjett	40
Investeringsbudsjett - forutsetninger og avvikskommentarer	42
Oppsummering av budsjettavvik – reguleringer av investeringsbudsjett	45

Kommunedirektørens oppsummering

Kommunedirektøren skal fra 2024 rapportere til kommunestyret hver annen måned. Tidligere rapporterte kommunedirektøren til kommunestyret tre ganger på status innenfor gjeldende budsjett, en gang pr tertial, der siste tertial ses sammen med regnskap, årsberetning og årsmelding.

Kommunedirektøren la frem en økonomisk rapport til kommunestyret 29. april med status pr februar. På rapporteringstidspunktet var det meldt inn at man var bekymret for skatteinntang, rentesituasjonen samt at stab og sektorer meldte om et forventet merforbruk ved årets slutt på 6,6 millioner kroner.

Tertialrapport nr. 1 - 2026 tok utgangspunkt i kommunens situasjon pr 30.04.2026, og prognoser for utviklingen ut året. Det ble beskrevet en kort redegjørelse fra de forskjellige tjenesteområdene i kommunen med hensyn til måloppnåelse i tjenesteproduksjonen og status i pågående utviklingsarbeid. Videre ble det redegjort for status på planlagte investeringsprosjekter, bemanningsoversikt, sykefravær, oppfølging av kommunestyrets vedtak på Handlings- og økonomiplan, oppfølging av politiske vedtak gjennom driftsåret og status på tjenesteområder under tilsyn.

Tertialrapport nr. 1 viste et samlet forventet merforbruk på sektorer og staber ved årets slutt på 14,7 millioner kroner. Deler av forventet merforbruk er finansiert med eksterne midler. Med eksterne midler menes rammetilskudd, integreringstilskudd, bruk av utbytte eller lignende. Dette er inntekter som ikke føres på sektorenes egen rammer. Av de 14,7 millioner kronene som reguleres inn i sektorer og staber er 7,8 millioner finansiert med eksterne midler. Forventet merforbruk fra månedsrapport pr februar 26 hadde ikke endret seg stort.

Månedsrapport pr juni viste at sektor og staber samlet hadde et forventet merforbruk ved årets slutt på 11,5 millioner kroner. Rapporten ble tatt til orientering og kommunedirektøren meddelte at inndekning av forventet merforbruk ville bli synliggjort i tertialrapport nr. 2 - 2026.

Tertialrapporteringen gjøres blant annet for å ha kontroll på den økonomiske utviklingen, og sjekke at budsjettforutsetningene for inneværende år stemmer. Årets budsjett vil også danne grunnlag for neste års budsjett. Det å foreta en kontroll av årets budsjett mot drift er derfor en forutsetning for å ha realistiske rammer som grunnlag for neste års budsjettering.

Handlings- og økonomiplan 2026-2029 med årsbudsjett for 2026. Det ble det vedtatt salderingstiltak på ca 28 millioner kroner og sektorene melder at pr 31. August at det er realisert tiltak for ca 21 millioner kroner. Sektor for helse, mestring og omsorg er forsinket med realisering av noen tiltak som samlet utgjør ca 6,4 millioner kroner. Det betyr at de kun har klart å realisere ca 10 prosent av tiltakene. I tillegg har sektoren et forventet merforbruk ut året på ca 13,8 millioner kroner. Det å omstille samtidig med et høyt arbeidspress, omfattende tjenester til nye brukere, høy turnover og høyt sykefravær er utfordrende.

Samlet har sektor og staber et forventet merforbruk ved årets slutt på kun 0,3 millioner kroner.

Sykefraværet er fortsatt høyt, pr 2. kvartal 2026 er det totale fraværet på 11,5 prosent, korttidsfraværet er på 2,3 prosent og langtidsfravær er på 9,2 prosent.

Skatteinntekter og inntektsutjevning ligger pr juli 2,9 millioner etter periodisert budsjett.

Basert på oppdatert renteprognose per august kan budsjetterte netto renteutgifter reduseres med 6,4 millioner kroner. Dette er pr august justert slik at det er med å dekke forventet merutgift ut året. Siden budsjettprognosene ble utarbeidet i oktober 2025 har det vært betydelige svingninger i rentemarkedet. Elverum kommunes omfattende låneportefølje gjør kommunen særlig sensitiv for selv mindre renteendringer.

Budsjett 2026 ble saldert med en forutsetning om at det skulle være en innsparing på vakante stillinger og ubrukte sykkelønnsrefusjoner på 18 millioner kroner som skulle trekkes inn gjennom året. Sektorer og staber hadde ved utgangen av august meldt inn 17,4 millioner kroner som følge av vakante stillinger og ubrukte sykkelønnsrefusjoner. Det ser ut som budsjettforutsetningen holder.

Kommunedirektøren vil ellers trekke frem den positive utviklingen innenfor NAV. NAV kan redusere budsjettet med 6 millioner kroner utover salderingstiltaket på 4,2 millioner kroner.

I budsjettet for 2026 er det avsatt en lønns- og pensjonsreserve basert på en forutsetning om lønnsvekst på 4,0 prosent. Det sentrale lønnsoppgjøret for 2026 ble på 4,4 prosent. Foreløpige beregninger viser at lønnsreserven må økes med 1,6 millioner kroner.

Pensjonskostnadene vurderer man per august kan bli 10-15 millioner lavere.

Det jobbes kontinuerlig for å få en bærekraftig økonomi. På tross av en anstrengt økonomisk situasjon så mener kommunedirektøren at 2. tertialrapport viser at innbyggerne får gode tjenester.

Samlet sett vil økning i generelle driftsinntekter, lavere pensjonskostnader og lavere netto finansutgifter bidra til at man har et forventet mindreforbruk ved årets slutt på 3,4 millioner kroner som innebærer at netto driftsresultat øker fra 29,9 millioner kroner til 33,3 millioner kroner.

Elverum kommune hadde per 1. juli 22 036 innbyggere. Datoen 1. juli året før budsjettåret er grunnlaget for innbyggertilskudd budsjett 2027. I gjeldende Handlings- og økonomiplan har vi lagt til grunn at vi skulle være 21 892. Det er en økning på 144 innbyggere som vil bidra positivt til budsjett 2027.

Elverum 4. september 2026

Kristian Trengereid
kommunedirektør

Overordnede mål og utvikling

Handlingsplanen beskriver hovedtrekkene i kommunens virksomhet for de kommende fire år. Store deler av kommunens planverk er for tiden under oppdatering. Kommunen er også i et omfattende omstillingsarbeid for å oppnå økonomisk bærekraft.

Kommunestyret vedtok i handlings- og økonomiplanen for 2026-2029 tre overordnede mål som legges til grunn for handlingsdelen. Disse er formulert med utgangspunkt i kommuneplanens samfunnsdel:

- Tjenestene skal være innrettet mot å gi enkeltmennesker muligheten til å mestre eget liv, gitt på riktig nivå med god kvalitet.
- Elverum kommune skal arbeide for økt handlingsrom for å imøtekomme rettigheter og behov hos innbyggerne.
- Øke attraktivitet for bosetting, næring og besøk.

I virksomhetsplanen beskrives sektorer og stabers prioriterte innsatser i 2026 for å bidra til å nå disse målene.

Tjenesteområder under tilsyn

Tabellen under viser registrerte avvik/pålegg for Elverum kommune som følge av tilsyn/revisjoner, frist for lukking av avvik samt utbedringstiltak, slik disse framstår per 2. tertial 2026.

Tilsynsområde	Avvik/pålegg	Frist for lukking	Tiltak/Kommentar
Kommunedirektør			
Statsforvalteren i Innlandet Tilsyn med kommunens beredskapsplikt og helseberedskap	Foreløpig rapport: Avvik 1 Elverum kommune har ikke en oppdatert helhetlig ROS-analyse som omfatter eksisterende og fremtidige risiko- og sårbarhetsfaktorer i kommunen Avvik 2 Elverum kommune har ikke gjennomført ROS-analyser for helse- og omsorgstjenestene. Helseberedskapsplanen bygger ikke på ROS-analyser for tjenestene. Avvik 3 Elverum kommune har ikke en risiko – og sårbarhetsanalyse som grunnlag for sin smittevernplan. Smittevernplanen er foreldet og bygger ikke på risiko- og sårbarhetsanalyser.		Avvik er ventet da beredskapsplanverket er under revisjon. Foreløpig rapport mottatt. Frist for svar med plan for å lukke avvik er 20.9.26
Eiendom			
Sivilforsvaret har gjennomført tilsyn av to offentlige tilfluktsrom. De ligger i Jon Sunds veg 18 og Munkedamsvegen 5 i Elverum.	<u>Avvik Jon Sunds veg 18:</u> Det mangler en del løst utstyr og instruksjer. <u>Avvik Munkedamsvegen 5:</u> Det mangler en del løst utstyr og mangelfull funksjon på lys og nødlis. Det er også gjort en del ombygginger av byggeier som hindrer kontroller.	For begge stedene: 22.12.2026	Jon Sunds veg 18: Det foreligger avtale mellom byggeier og kommunen byggeier i om at byggeier er ansvarlig for vedlikehold et av tilfluktsrommet. Byggeier varsles om dette. Munkedamsvegen 5: Her foreligger det ingen særskilt avtale om vedlikeholdsansvaret. Byggeier er varslet. Oppfølging pågår.

Tilsynsområde	Avvik/pålegg	Frist for lukking	Tiltak/Kommentar
Sektor for skole			
Statsforvalteren i Innlandet: Integrering, fastsettelse av slutt mål			Foreløpig tilsynsrapport mottatt og slutt møte avholdt. Noe avvik på samtidighet mellom integreringsplan og vedtak om deltagelse i introduksjonsprogram, ellers er rutiner og praksis i henhold til regelverk. Rettes snarlig.
Statsforvalteren i Innlandet: Tilsyn med politiattest i grunnskoler og SFO			Felles nasjonalt tilsyn, sendt inne etterspurte dokumenter til september 2026.
Sektor for barnehage			
El-tilsyn (Elvia)	Forhåndsvarsel etter el-tilsyn i to barnehager knyttet til internkontroll (HMS).	21.05.2026	Avsluttet 03.06.26
Sektor for helse, mestring og omsorg			
Statsforvalter i Innlandet: Barneverntjenesten Nasjonalt tilsyn av barn i fosterhjem.	Tilsyn gjennomført 30.10. - 04.11.22. Elverum kommune har ikke et styringssystem som sikrer at barneverntjenestens oppfølging av barn i fosterhjem er forsvarlig. Planlegging av oppfølging, gjennomføring, medvirkning og dokumentasjon av barnevernfaglige vurderinger er ikke i henhold til lov og forskrift.	2026	På bakgrunn av kommunens redegjørelse og egenkontroll, vurderer Statsforvalteren at lovbruddet er rettet, og at kommunen har lagt til rette for at barnevernstjenestens arbeid med oppfølging av barn i fosterhjem fremover vil kunne ytes i samsvar med aktuelle lov- og forskriftskrav. Statsforvalteren ser ikke behov for videre oppfølging av kommunen, og avslutter med dette tilsynet. Tilsynet ble lukket 13.05.2026.
Arbeidstilsynet Tilsyn med arbeidsmiljø ved Elverum sentralkjøkken	Stedlig tilsyn 13. 03.2026. Tema for tilsyn: muskel- og skjelettplager, samt psykiske plager. Kommunen har fått pålegg.		Frist for rapportering 31.10.2026 Pågår arbeid med å lukke pålegg.
Statsforvalter i Innlandet Åpning av tilsyn etter klage fra pårørende i pasientbehandling. Rus og psykisk helse.	Kommunen har fått pliktbrudd på systemnivå.		Besvart 01.05.2025. Svar mottatt fra Statsforvalter 20.01.26. Sak pågår

Tilsynsområde	Avvik/pålegg	Frist for lukking	Tiltak/Kommentar
Statsforvalteren i Innlandet Åpning av tilsyn etter klage fra pårørende. Tilsynet ser på kommunens styringssystem ved alvorlige hendelser.	Åpning av tilsynssak 22.01.2026		Svar sendt Statsforvalteren 20.04.2026. Statsforvalteren konkluderer med at Elverum kommune så langt har fulgt opp hendelsen i tråd med lovkrav fastsatt i helse og omsorgstjenesteloven §§ 3-1 – 4-2 og forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse og omsorgstjenesten. Tilsynet ble lukket 08.05.2026
Statsforvalteren i Innlandet Åpning av tilsyn etter bekymring fra pårørende. Tilsynet ser om virksomheten har håndtert hendelsen i samsvar med krav i helse og omsorgstjenesteloven §§ 3-1 tredje ledd og 4-2, jf. forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring. Rus- og psykisk helse	Åpning av tilsynssak 27.07.2026	Frist for rapportering til Statsforvalter 20.11.2026	
Legevakt: Statsforvalter i Innlandet	Åpning av tilsynssak 23.04.2026		Svar sendt Statsforvalter. Venter på avgjørelse.
Legevakt: Statsforvalter i Innlandet	Åpning av tilsynssak 05.05.2026		Svar sendt Statsforvalter. Venter på avgjørelse.
Legevakt: Statsforvalter i Innlandet	Åpning av tilsynssak 05.05.2026		Svar sendt Statsforvalter. Venter på avgjørelse.
Legevakt: Statsforvalter i Innlandet	Åpning av tilsynssak 17.06.2026		Svar sendt Statsforvalter. Venter på avgjørelse.
Service og IKT			
Revisjon ØST IKS: Forvaltningsrevisjon IKT-sikkerhet og personvern			Dokumenter iht. dokumentbestilling oversendt innen frist 13.02.26. Spørreundersøkelse gjennomført. Intervjuer av nøkkelpersoner som kommunedirektør, IKT-sjef, personvernombud, IKT-rådgivere, systemeiere og systemansvarlige i utvalgte fagsystemer er gjennomført. Avventer utkast til revisjonsrapport for gjennomsyn.

Tabell: Registrerte pålegg for Elverum kommune som følge av pågående tilsyn – status.

Oppfølging av kommunestyrets vedtak på Handlings- og økonomiplan 2026 – 2029

Punkt i vedtak	Tema for punkter i kommunestyrets vedtak (KS 127/25 - se fullstendig vedtak i møteprotokoll).	Frist	Ansvarlig	Kommentar
Pkt. 1	Handlings- og økonomiplan for 2026–2029 med virksomhetsplan og årsbudsjett for 2026 vedtas i samsvar med formannskapets innstilling med de endringer som kommer frem i AP, SP og SV sitt fremlagte budsjettforslag.	31.12.2026	Kristian Trengereid	Gjennomføres fortløpende gjennom året med arbeidsfordeling i organisasjonen basert på lederkontrakten mellom kommunedirektør og sektorsjefer/stabssjefer.
Pkt. 2	Det ikke prioriterte investeringstiltaket nr 24 - Oppgradering av lagerrom til vaktrom Lyngholtet sykehjem prioriteres inn. Finansiering av tiltaket gjøres ved å redusere bevilgningen til investeringsprosjekt - Oppgradering av kjøkken omsorgsboliger Søndre Nyborg - med et tilsvarende beløp.	01.01.2026	David Sande	Innarbeidet i tertialrapport nr 1 - 2026.
Pkt. 3	Låneopptak for finansiering av investeringer i 2026 settes til kr 157 942 000.	31.12.2026	David Sande	Det ble tatt opp et lån på kr 90 000 000 i januar. Resterende låneopptak vurderes fortløpende og i forhold til fremdrift i investeringsprosjekter.
Pkt. 4	Elverum kommune tar opp 50 millioner kroner i likviditetslån eller trekkrettighet i bank.	01.01.2026	David Sande	Det er inngått avtale om kassekreditt.
Pkt. 5	For 2026 søkes det om kr 40 millioner i lån fra Husbanken for videre utlån (startlån). Rammen for startlån settes til kr 75 000 000, og finansieres med ordinære og ekstraordinære innbetalinger på utlån. I tillegg søkes det om 20 millioner kroner for videre utlån til førstegangsetablerere.	31.12.2026	David Sande	Låneopptak er gjennomført.
Pkt. 6	Kommunedirektøren gis myndighet til å oppta lån innenfor den vedtatte låneramme, og til å godkjenne lånebetingelsene, låneform og låneinstitusjon.			
Pkt. 7	Betalingsregulativ for 2026 vedtas i samsvar med vedlegget i det fremlagte dokument (datert 28.10.2025).			
Pkt. 8	Tilskudd og overføringer til lag, foreninger og organisasjoner betinger at kommunen gis full innsynsrett i bruken av midlene, og gir kontrollutvalget adgang til å føre kontroll med hvordan midlene forvaltes.			
Vedtatte verbalforslag				
Pkt. 1	Kommunestyret ber kommunedirektøren igangsette en fullstendig gjennomgang av alle barneskolene i Elverum vedrørende nåværende kapasitet og behov for elevplasser de neste årene ved de respektive skolene. -Kommunestyret ønsker svar på hvilke løsninger som er mulig å få til uten å igangsette nye investeringer, eller med moderate investeringer på det nåværende tidspunkt. -Arbeidet starter opp umiddelbart på nyåret 2026 og resultatet legges frem i	Oktober	Askild Bø	I prosess, med fase 1 av utredning levert før sommeren og fase 2 pågående.

Punkt i vedtak	Tema for punkter i kommunestyrets vedtak (KS 127/25 - se fullstendig vedtak i møteprotokoll).	Frist	Ansvarlig	Kommentar
	kommunestyrets budsjettkonferanse i juni 2026. -Kommunestyret forutsetter at skolekretsgrenser og evt. flytting av disse for å utnytte ledig kapasitet vurderes som en del av løsningen. -Formannskapet skal være styringsgruppe for arbeidet.			
Pkt. 2	Kommunestyret ønsker en tett oppfølging vedrørende tiltak som gjennomføres for å sikre målsettingene beskrevet i <i>Strukturell omorganisering</i> i Agenda Kaupangrapporten, (kapittel 4.4.2 tiltak Pleie og omsorg). -Kommunestyret ber om at det gis en kort orientering månedlig i formannskapet, slik at også politisk ledelse holdes løpende orientert i denne omstillingssaken.	Månedlig	Aino Kristiansen	Orientering gitt i formannskapsmøtene 14.1., 18.2., 18.3. og 22.4., 27.5., 17.6., og 19.8.2026.
Pkt. 3	Må øke innsatsen for salg av eiendom for å få ned antall kvm å drifte!!		Kjell Karlsen	Ses i sammenheng med pkt. 4 "Arealeffektivisering".
Pkt. 4	Kommunestyret ber om at prosjektet «Arealeffektivisering» gjenåpnes og fullføres med hensikt å se om det mulig å redusere arealer i administrasjonsbygg. I denne sammenheng bes kommunedirektøren vurdere hvordan tjenestene i HMO herunder barnevern, rus, psykiatri m.m. kan samles i bygg som allerede er i bruk ref. tiltak nummer 12, side 129 i HØP 2026-2029.	1. mai	Kjell Karlsen	Kartlegging av sektorer og staber sin arealbruk i administrasjonsbygg er gjennomført, og saken ble politisk behandlet i KS-065/26.
Pkt. 5	For å drifte kommunens grøntarealer er det foreslått å bruke robotgressklippere, og at det i så fall krever innkjøp av flere nye.	1. mai	Leiv Schulstad/ Kjell Karlsen	Punktet må ses i sammenheng med punkt 6 nedenfor, og er i prosess. Eiendomsstaben og sektor for teknikk og miljø samarbeider om vurderingene av hvilke av kommunens grøntarealer, som kan klippes mer effektivt ved hjelp av robotgressklippere. Robotgressklippere er bestilt.
Pkt. 6	Bruk av robotgressklippere før og under blomstring forringer det biologiske mangfoldet av planter, og er skadelig for insektene som lever i grøntområdene. I noen områder, som f.eks. Elvarheimsparken, er det likevel ønskelig å holde plenen nede for å legge til rette for bruk og opphold. I andre områder kan det være aktuelt å øke mangfoldet av blomsterplanter og pollinerende insekter ved å etablere blomsterenger ved å utsette å slå grøntarealene til etter blomstring og frøsetting. Forslag til vedtak: Kommunestyret ber kommunedirektøren lage en plan for kommunens grøntarealer som definerer hvilke områder som bør slås jevnlig manuelt eller med robotgressklipper, og hvilke områder hvor det kan etableres blomstereng/utsette klipping.	1. mai	Leiv Schulstad/ Kjell Karlsen	Saken ble politisk behandlet i KS-081/26. Blomstereng er etablert ved tre lokasjoner; ved Nysted, ved «lovens lange» samt ved NRK-bygget.
Pkt. 7	Kommunestyret ber kommunedirektøren legge til rette for en arbeidsgruppe som skal	Medio oktober	David Sande	Etter dialog med formannskapet er det avklart at gjennomgangen

Punkt i vedtak	Tema for punkter i kommunestyrets vedtak (KS 127/25 - se fullstendig vedtak i møteprotokoll).	Frist	Ansvarlig	Kommentar
	jobbe med en gjennomgang av gebyr - og betalingsregulativet i god tid før budsjettprosessen starter i 2027. Gruppen skal bestå av representanter fra formannskapet, evt. kommunestyret, og administrasjonen.			gjennomføres i formannskapet, med deltakelse fra sektor- og stabssjefer. Gjennomføres i løpet av september.
Pkt. 8	Kommunen bes om i løpet av 2026 å gå gjennom hele bilordningen i kommunen.	31.12.2026	Line M Rustad	Elverum kommunes bilordning er behandlet i formannskapet 08.04.26 og er behandlet i kommunestyret 29.04.26.
Pkt. 9	Kommunestyret ber kommunedirektøren gjennomføre en vurdering av toalettkapasiteten ved Elverum ungdomsskole, inkludert en kartlegging av behovet sett opp mot dagens elev- og personalmengde og forventede endringer i årene framover. Vurderingen skal inkludere: 1. Mulige midlertidige løsninger som kan etableres før skoleåret 2026/2027, herunder mobile eller modulbaserte sanitærløsninger. 2. Langsiktige og permanente tiltak innenfor skolens eksisterende bygningsmasse. 3. En vurdering opp mot gjeldende tekniske og faglige normer, samt kravene i opplæringsloven om et trygt og godt skolemiljø og arbeidsmiljølovens krav til fullt forsvarlig arbeidsmiljø for ansatte. Arbeidet bes lagt fram for kommunestyret i forbindelse med budsjettkonferansen i juni 2026.		Kjell Karlsen	Saken er utredet og ble behandlet i KS-102/26. Vedtaket innebærer at det bygges 6 nye toaletter, hvor kommunedirektøren har fått i oppdrag å innarbeide behovet i kommende forslag til Handlings- og økonomiplan. Ett av disse toalettene blir HCWC, hvor det vil bli tatt høyde for montering av takheis, som øker kostnaden med maksimalt 100.000 inkl. mva.
Pkt. 10	Kommunestyret viser til presentasjonen under by seminaret 19.11.26, og ber administrasjonen utrede muligheten for utvidet og alternativ bruk av kantina på Elvarheim, i sambruk med dagens VTA-tilbud. Utredningen skal særlig belyse: 1. Hvordan kantina kan integreres som et sosialt møtested i tilknytning til kulturhuset og kulturarrangementer, herunder enkel servering før og etter arrangementer. 2. Hvilke tilpasninger som eventuelt må gjøres for å ivareta logistikk, drift og VTA. 3. Hvordan slik bruk kan styrke kulturtilbudet og kulturopplevelsen i kommunen. 4. Muligheter for utleie av kantina. Kommunestyret ber om at utredningen legges fram innen juni 2026.	Juni 2026	Line M Rustad	Saken er utredet og behandlet i formannskapet 17.06.20226 og i kommunestyret 18.06.2026
Pkt. 11	Kommunestyret ber Kommunedirektøren om å utrede muligheten for en stilling som arrangementsansvarlig på heltid. En pådriver for å skape liv i Leiret, og arrangere kulturarrangementer i Kulturhuset, Paviljongen og Rådhusplassen, samt være et bindeledd mellom de forskjellige arrangørene	Juni 2026	Line M Rustad	Saken er utredet og behandlet i formannskapet 17.06.20226 og i kommunestyret 18.06.2026

Punkt i vedtak	Tema for punkter i kommunestyrets vedtak (KS 127/25 - se fullstendig vedtak i møteprotokoll).	Frist	Ansvarlig	Kommentar
	og kommunen. Vi ber kommunedirektøren komme tilbake med en utredning av dette innen juni 2026.			
Pkt. 12	Kommunestyret ber kommunedirektøren ta initiativ til et formelt samarbeid med Statnett og Elvia for å avklare hvilke nettiltak som er nødvendige for å sikre tilstrekkelig regional kapasitet for næringsutvikling og forsyningssikkerhet i Elverum. Arbeidet skal omfatte en oversikt over flaskehalser, forslag til prioriterte tiltak og vurdering av hvordan kommunen kan stille krav om nettforbedringer i dialog med framtidige kraftprodusenter og større kraftforbrukere. Kommunedirektøren kan involvere Elverum Energi og, ved behov, Innlandet fylkeskommune i arbeidet. Resultatet legges fram for kommunestyret innen 1. desember 2026.		Kristian Trenegreid	Arbeidet er påstartet

Tabell: Oppfølging av kommunestyrets vedtak på Handlings- og økonomiplan 2026-2029.

Status salderingstiltak i Handlings- og økonomiplan 2026-2029

Kommunestyret vedtok salderingstiltak ved behandling av handlings- og økonomiplan og årsbudsjett for 2026. Tabellen nedenfor viser summen av salderingstiltak for hver sektor og stab, samt beløp på tiltak som er håndtert og ikke håndtert. Tiltak som ikke er håndtert innen 31.12.2026 er kommentert under tabellen.

Sektor/stab	Sum salderingstiltak	Realiserte tiltak	Ikke realiserte tiltak
(beløp i 1000 kr)			
Kommunedirektør inkl. Samfunnsutviklingsstaben	-291	291	0
Sektor for teknikk og miljø	-2 495	2 495	0
Eiendomsstab	-4 729	4 729	0
Sektor for utdanning	-5 748	5 015	-733
Sektor for barnehage	-1 557	1 557	0
Nav Elverum	-4 720	4 720	0
Sektor for kultur	-484	484	0
Sektor for helse, mestring og omsorg	-7 299	861	-6 438
HR-/Personalstaben	-340	340	0
Service- og IKT-staben	-503	-503	0
Økonomistaben	-128	128	0
Felles/finans	300	-300	0
SUM	-27 994	20 823	-7 171

Tabell: Budsjett for 2026 og vurdert fordelt på budsjetttrammer avvik i 1 000 kroner.

Tabellen over har ikke med seg salderingstiltak nummer 40 og 41. Tiltak nummer 40 er forventede ubrukte midler som følge av vakante stillinger og ubrukte refusjoner fra NAV. 18 millioner kroner er fordelt på sektorer og staber, og kommenter i eget kapittel nedenfor. Tiltak nummer 41 er innarbeidet i frie inntekter.

Status i ikke-realiserte salderingstiltak er kommentert nedenfor.

Sektor for skole

Alle salderings- og omstillingstiltak som ble vedtatt er realisert, med unntak av salderingstiltak nummer 14 Redusert åpningstid i SFO og fullstendig samlokalisering i ferier. Reduksjon av åpningstid SFO er reversert etter KS-vedtak 042/26. Dette utgjør et avvik på 733 000 kroner for 2026, og omtrentlig 1,1 million kroner som helårseffekt fra 2027.

Sektor for helse, mestring og omsorg

Endring av tjenestene matombrining, tilberedelse av mat og handleordning; tiltak nummer 25:

Det pågår ny beregning av prisen for matombrining for å sikre at dette samsvarer med selvkostprinsippet, i tillegg ønskes en annen prismodell hvor transport tas ut av porsjonsprisen, og blir en egen kostnad. Dette har sammenheng med endring av tjenesten tilberedelse av mat. Det arbeides med å tilby salg av matpakke abonnement som erstatning for at hjemmetjenesten tilbereder måltider, prosessen med å organisere tjenesten er i gang, men ikke fullført. Begge disse tjenesten ytes fra Elverum sentralkjøkken, og det vil være mulig for brukere å både abonnere på matombrining og matpakke. Det arbeides med prismodell for begge tjenestene, slik at transport ikke betales flere ganger. Det er påstartet kartlegging av alle brukere som i dag mottar tjenesten handling. Dette arbeidet er påstartet, men ikke fullført. Arbeidet med tiltaket i sin helhet er forsinket på grunn av redusert lederkapasitet i fellestjenesten og endringen vil ikke få virkning før fra 2027.

Plan for helhetlig tjenestetilbud til barn og unge med funksjonsnedsettelse, tiltak nummer 26:

Arbeid med omstillingstiltaket har ikke startet på grunn av manglende kapasitet, men innsparingen er innhentet i form av redusert bruk av årsverk i enheten.

Det planlegges for arbeid gjennom høst/ vinter med fokus på oppgavedeling og en mer fleksibel organisering av bemanningsressurser og kompetansefordeling i enheten generelt.

Frigjøre ressurser fra langtidsopphold på sykehjem til korttidsopphold og mulighet for å bo hjemme lenger med hjelp fra hjemmetjenesten, tiltak nummer 29:

Tiltaket er forventet helårsvirkning fra 2027, men arbeid med reduksjon av langtidsplasser pågår innværende år. Per august er 7 langtidsplasser avviklet, hvorav 3 av plassene benyttes til avlastningsopphold og 1 til korttidsopphold i påvente av at flere langtidsplasser blir ledige og første pulje med ansatte kan flyttes til andre avdelinger. Parallelt med reduksjon av institusjonsplasser og flytting av ansatte fra Sætre sykehjem til andre avdelinger, skal hjemmetjenesten styrkes. Ledige lønnsmidler ved Sætre sykehjem vil sees mot redusert vederlag for langtidsopphold og innsparingskrav knyttet til etablering av digital hjemmesykepleie for hjemmebaserte tjenester.

Det har hittil i år vært lavere sirkulasjon både på langtids- og korttidsopphold enn vanlig, noe som igjen gir flere utskrivningsklare pasienter (UK-døgn) på sykehuset, og flere pasienter som oppholder seg på korttidsavdeling i påvente av ledig langtidsplass.

Redusere forventningene til helse- og omsorgstjenesten-strengere tildeling, tjenestestandard, tiltak nummer 30:

Omleggingen av hyppighet for praktisk bistand, hjemmehjelp fra bistand hver 2. uke til hver 4. uker er innført for nye brukere. Arbeid med å endre hyppighet for eksisterende brukere som har vedtak om hjemmehjelp er startet. Brukerne er kartlagt av utøvende tjeneste og det startes nå opp med å fatte nye vedtak til de brukerne som kan gå fra tjeneste hver 2. uke til hver 4. uke evt. hver 3. uke. Omstillingen er forsinket grunnet redusert leder kapasitet i fellestjenesten fra tidlig i vår. Det pågår arbeid for å sikre et tydeligere fokus hos de ansatte både i forvaltningsenheten og ute i tjeneste, på å sikre rett tjeneste, rett utmåling av tjeneste og tjenester til rett tid til våre innbyggere.

Felles ambulant natttjeneste og bruk av digitalt tilsyn ved institusjoner, bofellesskap og hjemmetjenesten i helse, mestrings og omsorg, samt økte lisenser som følge av investeringstiltak signalanlegg, ambulant natttjeneste, tiltak nummer 31 og 33:

Tiltaket er lagt inn med halvårs virkning, noe vi ikke vil nå. Oppstart vil tidligst bli januar 2027 og er avhengig av etablering av velferdsteknologi de steder vi skal redusere nattevakter, samt etablering av ambulant natttjeneste. Organisering av felles ambulant natttjeneste ble drøftet og avklart i mai måned, og tjenesten blir en del av hjemmebaserte tjenester, HBO Ressursteam. HBO ressursteam etableres fra 2. november, men vil ikke klare å etablere ambulant natttjeneste samtidig med oppstart av digital hjemmesykepleie.

Vi er i gang med etablering av signalanlegg på Moen sykehjem, her er elektrikerarbeidet nesten ferdig og leverandør (Atea) starter montering av signalanlegget mandag 31. august. På Helsehuset starter elektrikerne uke 36, og etter planen starter leverandør montering av nytt signalanlegg i uke 44.

Ved Sandmoen bofellesskap er det montert to braketter i hver leilighet, slik at det er klart for etablering av helseteknologi der dette er aktuelt. Det arbeides med kartlegging av hvilken helseteknologi (HT) som er aktuell for hver enkelt beboer.

Mer effektiv hjemmetjeneste – innføre digital hjemmetjeneste, tiltak nummer 32:

Tiltaket er lagt inn med halvårs virkning, noe vi ikke vil nå. Oppstart av digital hjemmesykepleie kan først starte når avdeling for Ressursteam er etablert. Prosess for etablering av denne avdelingen pågår. Avtale om ny teknologi er inngått, og det planlegges med oppstart av digital hjemmesykepleie fra november i år. Tiltaket forventes å ha effekt utover i 2027.

Felles - generell innsparing 10 millioner fordelt på sektorer, hvor HMO har krav om 3,9 millioner kroner innsparing, tiltak nummer 42:

Sektoren har ikke funnet ytterligere innsparingstiltak og vil derfor ikke klare innsparingskravet.

Felles – digitalisering av administrative tjenester; tiltak nummer 40:

Arbeid med plan for konkrete tiltak er ikke ferdig. Økonomisk sees denne innsparingen opp mot sektorens ubrukte lønnsmidler og sykelønnsrefusjoner fra NAV. Det ser ut til at innsparingskravet nås økonomisk.

Tiltak redusere kjøp av enetiltak:

Rus – og psykisk helse: Enheten overfører ett kjøp av enetiltak fra privat leverandør til kommunal drift fra oktober. Bemanningsbehov er under vurdering og ikke endelig avklart.

Videre reduseres kjøp av vektertjenester fra september, og tiltaket avsluttes fra desember 2026. Enheten følger planen om tilsetting av faste ansatte på noen vakter for å kompensere bruk av vektertjenesten.

Tilrettelagte tjenester: Det arbeides med avklaring av kjøp av enetiltak for ressurskrevende tjeneste.

Vurdering av reell mulighet for å ta tilbake kjøpet pågår, men er forsinket. Innsparing vil ikke være mulig å realisere inneværende år.

Det er stort lederspenn i de fleste avdelingene i sektoren, og vi er bekymret for kapasiteten til å følge opp omstillingsarbeidet som pågår. Vi har tidvis høy turnover blant ledere, noe som gir store utfordringer med å følge opp de oppgaver som forventes av leder.

Oppfølging av politiske vedtak

Dette kapitlet redegjør for oppfølging og gjennomføring av vedtak som gjøres gjennom årene i formannskapet og kommunestyret, og som er i prosess. Det rapporteres om status i disse vedtakene i tertialrapportene gjennom året og ved årsslutt (årsmelding). Vedtakene har forskjellig karakter, blant annet ved at noen står til gjennomføring over flere år. I det følgende rapporteres en tabellarisk status på de aktuelle vedtak (FSK=Formannskapet, KS=Kommunestyret) som er i prosess.

Vedtaks-punkt og dato	Beskrivelse	Ansvarlig	Kommentar / rapportering
KS 038/14 07.05.14.	Kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljøer i Elverum.	Line M. Rustad	Planprogram ble vedtatt i kommune-styret i oktober 2014. Planarbeidet har vært stilt i bero grunnet mangel på kapasitet og personell med kompetanse. Det er tatt initiativ for å videreføre og avslutte dette arbeidet i tilknytning til arbeidet med rullering av kommuneplanens arealdel. Elverum kommune har mottatt støtte fra riksantikvaren på 100 000,- for å slutføre planen. Det vil være behov for en engangsbevilgning på 1,5 mill. kr for å kunne fullføre arbeidet.
KS 162/18 13.12.18 KS 077/19 19.06.19	Ny svømmehall – status og videre prosess	Kristian Trengereid	Flerbruksanlegget AS sitt arbeid pågår. Flerbruksanlegget arbeider med utredning av investerings- og driftskostnader samt finansieringsmodell for ny svømmehall i Elverum. Kommunestyret bør i løpet av året ta stilling til m ny svømmehall skal flyttes til området Terningen Arena eller opprettholde sitt vedtak om at den skal bygges i sentrum, Folkvangtomta. Arbeidet med politisk sak er forsinket.
KS 167/18 13.12.18	Trafikksituasjonen Hanstad syd, spørsmål om utbedringstiltak	Leiv Schulstad	Saken avventes inntil videre.
FSK 041/20 18.03.20	Hanstad, plan overordnet vegsystem	Leiv Schulstad	Med bakgrunn i FSK-vedtak i sak 41/20, avventes saken inntil kommunens økonomiske handlingsrom har bedret seg.
FSK 021/21 17.02.21 FSK112/21 18.08.21 FSK 141/21 06.10.21 KS 094/22 21.09.22 FSK 091/25 04.06.25 KS 062/25 19.06.25	Avhending av Kirkeby oppvekstsenter	Kjell Karlsen	Eiendommen ble solgt høsten 2025. Ny gapahuk er anskaffet og er under etablering i tilknytning til arealet med ballplass som fortsatt eies av kommunen.
FSK 140/21 06.10.21	Detaljregulering Garvergården – 1. gangs behandling.	Leiv Schulstad	Avklaringer av innsigelser pågår, på utviklers hånd, og med bistand fra kommunens planavdeling.
FSK 065/22 06.04.22	Detaljregulering av gang- og sykkelveg langs Henrik Ibsens veg – 1. gangs behandling	Leiv Schulstad	Etter offentlig ettersyn er uttalelser og merknader vurdert. Basert på dette er det gjort endringer i planen og saken skulle vært sendt på begrenset høring. På grunn av kapasitetsutfordringer i

Vedtaks- punkt og dato	Beskrivelse	Ansvarlig	Kommentar / rapportering
			arealplanenheten er ikke dette blitt prioritert. Målsettingen er å slutføre planen i 2026/27.
KS 096/22 21.09.22	Strategisk plan internasjonalt arbeid – fornyelse av plan en for perioden 2023 – 2026	Lena Haugseth	Proessen for å fornye strategisk plan for internasjonalt arbeid pågår. Utkast fremlagt for Kommunestyrekomite for plan og eiendom 26.8.26.
FSK 150/22 21.09.22 FSK 185/22 23.11.22	Mindre endring av reguleringsplan for Hummeldalsvegen – sluttbehandling Mindre endring for Hummeldalsvegen – klagebehandling	Leiv Schulstad	Statsforvalteren opprettholder kommunens vedtak 21.09.22, i sak 150/22. Klagene har ikke ført frem. Området er klart for utbygging og saken er avsluttet.
KS 144/22 15.12.22	Tilstandsrapport barneverntjenesten 2022	Aino Kristiansen	Lovbruddet fra Statsforvalter er lukket. Kommunestyrekomite for helse og omsorg følger opp tilstandsrapporten.
FSK 017/24 17.01.24	Søknad om tilskudd til pilot nærtjenester	Rune Løchting	Kommunal- og distrikts departement (KDD) mottok i alt 19 søknader. Ni piloter i ulike deler av landet ble valgt. Vår søknad ble ikke valgt, og søknaden om å delta i pilot nærtjenestesenter ble dermed avslått.
KS 037/24 06.03.24 KS 048/24 03.04.24	Tilstandsrapport barneverntjenesten i Elverum. Mandat til kommunestyrekomité for helse og omsorg – oppfølging av tilstandsrapport barneverntjenesten.	Aino Kristiansen	Kommunestyrekomite for helse og omsorg følger opp saken i tråd med mandat. – jfr. vedtak.
KS 042/24 20.03.24	Høringsuttalelse fra Elverum kommune til utvidelse av konsesjonssøknad for Bronkemoen solkraftverk	Leiv Schulstad	Konsesjonssaken avslått av NVE. Klage fra utbygger til NVE ikke tatt til følge. Departementet tok heller ikke klagen til følge i sin klagebehandling, saken er endelig avsluttet.
KS 010/24 31.01.24	Forberedt forslag – Nedsettelse av skytebaneutvalg	Kristian Trengeid	Kommunestyrekomité for plan og eiendom har i sak 024/25 opprettet et skytebaneutvalg.
KS 105/24 28.08.24	Behov for økt bemanning i Nav Elverum	Kersti Grindalen	Saken følges opp i tråd med vedtak, og inngår som en del av omstillingsarbeidet i 2025. I henhold til vedtak (2024) skal saken vurderes i ny politisk sak i 2029.
FSK 116/25 KS 080/25	Planprogram kommuneplan samfunnsdel	Lena Haugseth	Offentlig ettersyn gjennomført. Frist måtte forlenges til 16.3.26 på grunn av feil ved utsending. Arbeid med kommuneplanens samfunnsdel er igangsatt.

Tabell: Oppfølging av politiske vedtak – status per 2. tertial 2026.

Virksomhetsplaner - forutsetninger og avvikskommentarer

Innledning

I handlings- og økonomiplan, og årsbudsjett, er det virksomhetsplaner for de enkelte sektorer/staber. Virksomhetsplanene inneholder:

- Sektorens/stabens oppdrag
- Premisser som er lagt til grunn for den økonomiske rammen
- Prioritert aktivitet til å nå kommunens overordnede mål
- Indikatorer for måloppnåelse
- Planlagt utviklingsarbeid
- Deltakelse i prosjekt med ekstern finansiering

I denne rapporten er det først og fremst eventuelle avvik i forhold til vedtatte virksomhetsplaner det rapporteres på. Nedenfor kommenteres status og eventuelle avvik på de enkelte sektorer og staber.

I tertialrapporten rapporteres det fra hvert tjenesteområde. Rapporteringen er gjort så enkel som mulig for å unngå gjentakelser i beskrivelser. Rapporteringen skal imidlertid ivareta de vesentlige forholdene for styring av virksomheten med utgangspunkt i Virksomhetsplanen for 2026. Det betyr at eventuelle vurderte avvik som vil kunne ha betydning for årets resultat relatert til Virksomhetsplanen, og hvilke korrigerende tiltak som iverksettes, omtales på de enkelte sektorer/staber. Denne vurderingen per tjenesteområde er gjort på følgende punkter:

- Mål for tjenesteproduksjonen.
- Planlagt utviklingsarbeid for 2026.

Sektorene og stabene som produserer tjenestene på hvert tjenesteområde har på dette grunnlag gitt sin samlede vurdering av om målene for tjenesteproduksjonen nås for 2026 og om utviklingsarbeidet gjennomføres som planlagt. Tertialrapportene fokuserer derved på virksomhetsåret i henhold til Virksomhetsplanen, og med den intensjon å være underlag for styring innenfor virksomhetsåret.

I det følgende gis omtalen fordelt på hvert av tjenesteområdene.

Stab, støtte og utvikling

Stabenes samlede prioriterte aktiviteter for å nå kommunens mål er:

- Lederstøtte til sektorene.
- Innføring av helseteknologi slik at flere kan bo trygt hjemme lenger – med støtte tilpasset den enkeltes behov.
- Implementere nytt kvalitet- og avvikssystem.
- Systematisk sykefraværsoppfølging jamfør vedtatt rutine i administrasjonsutvalget 18. juni 2025
- Gjennomføre vedtatte ENØK-tiltak, samt holdningsskapende arbeid for å spare energikostnader.
- Deltakelse i internasjonale samarbeidsprosjekter.
- Oppfølging av vedtak om stedsposisjonering.
- Startlånsordningen- hjelp til å finansiere egen bolig
- Digihjelpen - lavterskeltilbud til de som ønsker hjelp til å bli mer digitalt kompetente.
- Kommunikasjon og samhandling mellom kommune og innbyggere.

Kommunedirektør og samfunnsutviklingsstab

- Prioriterte bidrag for å nå kommunens mål:
Oppfølging av omstilling til en bærekraftig økonomi og vedtatte planprosesser.
- Planlagt utviklingsarbeid:

Arbeidet med kommuneplan samfunnsdel er igangsatt. Komiteene vil bli involvert i arbeidet. Samfunnsutviklingsstaben vil samle ressurser i organisasjonen til revideringen slik at kommuneplan samfunnsdel kan legges frem for politisk behandling første tertial 2027.

HR-/Personalstaben

- Prioriterte bidrag for å nå kommunens mål:
Det er ingen avvik på tjenesteproduksjonen som er innrapportert pr 2. tertial 2026.
- Planlagt utviklingsarbeid:
Planlagt utviklingsarbeid med henvisning til tiltakene vedtatt i Kommunestyret desember 2025, leverer HR-/personalstaben innenfor frist og rammer. De avtalte målene for utviklingsarbeidet i HR-/personal vil bli innfridd i løpet av 2026. Ytterligere mål om å digitalisere HR-prosessene må ses i sammenheng med anskaffelse av et nytt ERP system.

Økonomistaben

- Prioriterte bidrag for å nå kommunens mål og planlagt utviklingsarbeid i 2026 ligger først og fremst i anskaffelse av nytt data system for økonomi og HR. Arbeidet er noe forsinket, og det ligger mer arbeid i forberedelsene enn det som ble lagt til grunn når fremdriftsplanene ble lagt.
Uavhengig nytt datasystem jobbes det kontinuerlig for å bidra til mer effektiv ressursbruk i egen stab, men også ute på sektorer og andre staver.

Eiendomsstaben

- Prioriterte bidrag for å nå kommunens mål:
Målet om å bruke minimum 200 kr/m² til vedlikeholds aktiviteter/verdibevaring nås ikke som følge av for lite vedlikeholdsbudsjett. Dette innebærer at vedlikeholdsetterslepet øker ytterligere. Situasjonen tilsier nå at det er reell risiko for at formålsbygg kan bli stengt dersom kritiske og kostnadmessig store vedlikeholdsbehov oppstår i løpet av året. I tillegg reduseres antall boliger som følge av at boliger med omfattende vedlikeholdsbehov må selges som oppussingsprosjekter i mangelen av vedlikeholdsmidler.
- Planlagt utviklingsarbeid:
Ingen avvik meldes.

Service- og IKT-staben

- Prioriterte bidrag for å nå kommunens mål:
Bidra til innføring av helseteknologi og til økt mestring i hverdagen slik at flere kan bo trygt hjemme lenger – med støtte tilpasset den enkeltes behov, og tilby lavterskeltilbud for økt digital kompetanse blant kommunens innbyggere.
- Planlagt utviklingsarbeid
Det er ingen kjente avvik av betydning for utviklingsarbeidet per 2. tertial 2026.

Sektor for teknikk og miljø

- Prioriterte bidrag for å nå kommunens mål
Det er ingen kjente avvik av betydning for måloppnåelsen pr. 2. tertial 2026
- Planlagt utviklingsarbeid
Det er ingen kjente avvik av betydning for utviklingsarbeidet pr. 2. tertial 2026. Arbeidet med omstillingstiltak, jamfør HØP 26-29, pågår.

Sektor for skole

- Prioriterte bidrag for å nå kommunens mål
Resultater fra avgangselevne på 10. trinn foreligger. Grunnskolepoeng er noe bak nasjonalt snitt

(Elverum 42,2 vs. hele landet 42,4) og dette samsvarer med resultater på skriftlig eksamen som er i gjennomsnitt 0,2 karakterpoeng under nasjonalt snitt. Andelen elever med over 35 grunnskolepoeng er 73%, ned fra 74% i fjor og lavere enn målsetning på 80%.

- Planlagt utviklingsarbeid
Sektorens utviklingsarbeid går som planlagt.

Sektor for barnehage

- Prioriterte bidrag for å nå kommunens mål
Innenfor målsetning. Barnehagene oppfyller krav til grunnbemanning og pedagogtettethet i henhold til barnehageloven.
- Planlagt utviklingsarbeid
Sektorens utviklingsarbeid går som planlagt.

Sektor for Nav Elverum

Prioriterte bidrag for å nå kommunens mål

- Gi råd og veiledning til innbyggere for å få flere i arbeid og derigjennom færre på kommunale ytelser
- Avklare rettigheter til statlige ytelser

Planlagt utviklingsarbeid

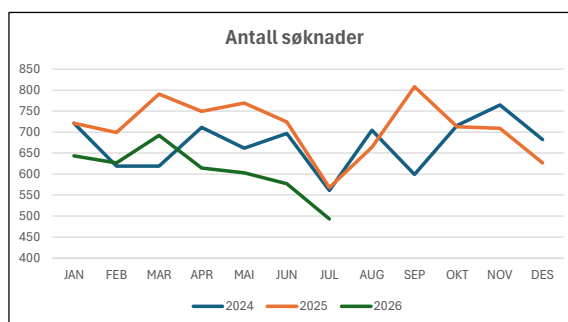
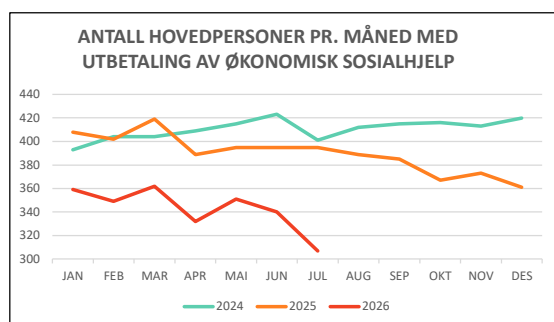
- Omstilling
- Utarbeidelse av kvalitetshåndbok for økonomisk sosialhjelp og implementering av denne
- Omorganisering i Nav-kontoret for å sikre helhetlig og arbeidsrettet oppfølging av brukerne
- Øke andel flyktninger i arbeid som resultat av deltakelse i KS-nettverket; Flyktninger i arbeid
- Etablere samarbeid rundt utvalgte lavinntektsfamilier

Deltakelse i prosjekt/reformer ut over ordinær drift med ekstern finansiering

Ingen pr i dag, men det søkes ulike prosjekter med ekstern finansiering.

Status pr 31.08.26

- Vårt økte søkelys på å gi råd og veiledning til våre brukere, ved å øke vår bemanning, har medført en nedgang i antall hovedklienter som mottar økonomisk sosialhjelp med om lag 100. Hittil i år er det registrert om lag 5 000 inkomne søknader om sosialhjelp.

Tabell: En «hovedperson» kan være en enslig voksen eller ungdom (18-30 år), men også en forelder med både ektefelle/samboer og ett eller flere barn. I 2025 ble det registrert 790 unike hovedpersoner som mottok økonomisk sosialhjelp. Det forteller at det ikke nødvendigvis er de samme personene som mottar sosialhjelp fra måned til måned. Til sammen var det registrert 412 barn til foreldrene som mottok sosialhjelp i 2025.

Tabell: Viser antall inkomne søknader om økonomisk sosialhjelp pr måned i 2024, 2025 og hittil i 2026. En bruker/familie kan sende flere søknader pr måned. Det anslås at om lag 20-25% av søknadene ikke fører til utbetaling i sin helhet og at 20% av søknadene blir delvis innvilget.

- I vårt videre arbeid retter vi søkelys på økonomisk rådgivning, med mål om at brukerne øker sin evne til å håndtere egen økonomi i større grad enn i dag.
- 16 hovedklienter har fått avklart og mottar statlig ytelse istedenfor økonomisk sosialhjelp så langt i år. Dette gir oss en besparelse på om lag 3,3 millioner kroner i 2026, pr i dag.
- Vi gjennomfører omstillingstiltakene, og er godt i gang med å realisere de økonomiske forventningene i tiltakene på 4,7 millioner kroner i 2026.
- Kvalitetshåndbok for de sosiale tjenestene er utarbeidet, og implementeringsarbeidet er igangsatt.
- Nav-kontoret har omorganisert sitt arbeid, hvor helhetlig og arbeidsrettet oppfølging av brukerne sikres. Implementering av ny arbeidsform og organisering er planlagt at skal være i mål innen første halvår 2028.
- Vi har fortsatt lav andel av flyktninger fra Ukraina i arbeid. Det er bosatt 167 Ukrainere i alderen 20-66 år pr 30.06.26. Det er registrert at 56 av disse har arbeidstilknytning (32%) og at kun 23 arbeider mer enn 30 timer pr uke (14%).

Sektor for kultur

Prioritert aktivitet for å nå kommunens mål

Tjenestene skal være innrettet mot å gi enkeltmennesker muligheten til å mestre eget liv, gitt på riktig nivå med god kvalitet.

Tilgjengelige og inkluderende kultur- og fritidstjenester som fremmer livsmestring og psykisk helse.

Tilgjengelige og inkluderende tilbud: Kultur-, idretts- og fritidstilbud skal være åpne for alle, uavhengig av alder, bakgrunn og funksjonsnivå.

Livsmestring og folkehelse: Tjenestene skal bidra til at enkeltmennesker mestrer eget liv gjennom aktiviteter på riktig nivå og med god kvalitet.

Trygge møteplasser: I arenaer som Elverum bibliotek, ungdommens hus, Elverum kulturhus og lokale idrettsanlegg.

Lavterskeltilbud: Fritt Fram med gratis utlån av fritidsutstyr, og åpne arrangementer som Historisk fredag, Vettug Viten, Åpen Hall i vinterferie og høstferie, ferieklubb og Filmgull.

Barn prioriteres: Lavere billettpriser kino og svømmehall, redusert halleie og prioritert i idrettshallene, utstyrssentralen Fritt Fram, gratis arrangementer i bibliotek og ferieklubb.

Eldre inkluderes: Den kulturelle spaserstokken med lokale arrangementer gir hjemmeboende og institusjonsbeboere tilgang til meningsfulle opplevelser.

Idrett som fellesskapsarena: Støtte til breddeidrett og frivillighet som fremmer fysisk aktivitet, sosial tilhørighet og psykisk helse.

Forebygging og inkludering: Gode opplevelser og møteplasser er en viktig faktor for å forebygge ensomhet og styrke psykisk helse i hele kommunen.

Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2026.

Ingen kjente avvik – vurderingen er at målene for 2026 vil nås.

Planlagt utviklingsarbeid for 2026.

Ingen avvik meldes per 2. tertial.

Sektor for Helse, mestring og omsorg

Prosjekt: Prosjekt "Rus- og psykisk helsetjenester i et livsløpsperspektiv; 0-100" videreføres. Prosjektet er tett knyttet til omstillingsarbeid i enhet rus- og psykisk helsetjenester med dreining av tjenestene til mer lavterskel tjenester. Prosjektet er tett knyttet til etablering av rus- og psykisk helsetjeneste i barne- og familietjenesten i enhet barn, unge og familier. I samarbeid mellom enheten arbeides det for å bygge opp et kunnskapsbasert lavterskeltilbud til kommunes innbyggere 0-100 år. Fra august er lavterskel rus- og

psykisk helsetjenester både for barn og voksne samlokalisert på Skogvegen 3/gamle helsestasjon. Avlønning av prosjektledere ivaretas gjennom økt rammetilskudd til kommunen og tilskuddsmidler. Forventet prosjektperiode 2025-2028 opprettholdes.

Prosjekt: Tilsagn på tilskudd Kommunalt forebyggingsprogram for barn og unge foreligger. Plan for tilskuddet utarbeides og forankres administrativt og politisk. Målet med tilskuddsordningen er å legge til rette for gode oppvekstvilkår, forebygge utenforskap og utjevne sosiale forskjeller. Videre støtte opp under kommunens forebyggende arbeid for barn og unge, og bidra til målrettet og helhetlig innsats på tvers av sektorer. Tilskuddet er tverrsektorielt og administreres på vegne av kommunen av enhetsleder barn, unge og familier og sektorleder barnehage i fellesskap.

Utviklingsarbeid: Kunstig intelligens (KI) benyttes i saksbehandling av tjenester, for å effektivisere og forbedre kvaliteten i saksbehandlingen. Sektoren har deltatt i felles anskaffelse av ny EPJ og går over til nytt pasientjournalssystem, Aidn, høsten 2027. Arbeid med KI i saksbehandling vil ikke bli prioritert før overgangen til Aidn, hvor KI er endel av løsningen. Det utredes muligheter for å benytte KI i turnus, da det er fremforhandlet kalenderplan over 26 ukers periode i sektor helse, mestring og omsorg. Innføring av KI i turnus, vil være svært tidsbesparende for ledere og tillitsvalgte. I omstillingsarbeidet er det lagt inn at gevinster fra dette skal gå inn igjen i ledelsens kapasitet til sykefraværsoppfølging.

Utviklingsarbeid: Forventningene til helse- og omsorgstjenestene må justeres i tråd med samfunnets bæreevne og den demografiske utviklingen. Ved å utarbeide og politisk vedta tydelige tjenestestandarder, legges det til rette for forsvarlige tjenester over tid. Dette vil også bidra til at innbyggerne i større grad tar ansvar for planlegging av egen alderdom. Forsinkelser i arbeidet med å utarbeide tjenestestandarder. Det er usikkerhet i om sektoren klarer å utarbeide tjenestestandarder som blir politisk vedtatt i løpet av 2026.

Utviklingsarbeid: I enhet for tilrettelagte tjenester skal det arbeides mot en mer helhetlig tjenestetrapp til barn og unge med funksjonsnedsettelse. Ved å gjennomgå eksisterende vedtak, samt tydeliggjøre tildelingskriterier for framtidige vedtak, vil man arbeide for en tjenestetildeling som treffer brukernes behov mer effektivt. På grunn av kapasitetsutfordringer når sektoren ikke utviklingsmålet i 2026.

Bemanningsplaner

Den største ressursinnsatsen i kommunens tjenesteproduksjon er lønn til ansatte. Ved budsjettering er det viktig å sørge for at lønnsbudsjett er i samsvar med bemanningsplaner/grunnturnuser. Bemanningsplan er en oversikt over personalressurser som trengs for å levere velferdstjenester i samsvar med politiske vedtak, lover og forskrifter.

Tabellen nedenfor viser summen av årsverk som opprinnelige budsjett har lagt til grunn etter gjennomføring av salderingstiltak og **prognoser for bemanningsplaner ved årets slutt**. Årsak til endringer er kommentert under tabellen og de økonomiske konsekvensene meldes sammen med andre økonomiske avvik.

Sektor/stab	Budsjett 31.12	Prognose 31.12
Kommunedirektør inkludert Samfunnsutviklingsstaben	6,1*	5,1
Sektor for teknikk og miljø	52,0	52,0
Eiendomsstaben	80,0	80,0
Sektor for skole	441,0	444,1
Sektor for barnehage	128,8	129,4
NAV Elverum	31,0	31,0
Sektor for kultur	32,0	32,0
Sektor for helse, mestring og omsorg	673,3	676,2
Personalstaben	6,4	6,4
Service- og IKT-staben	25,4	25,4
Økonomistaben	22,0	22,0
Totalsum	1 498,0	1 503,6

Tabell: Bemanning i Elverum kommune fordelt på sektorer og staber.

*Inklusiv 1 årsverk daglig leder SØIPR

Årsak til endringer i bemanningsplaner:

Kommunedirektør inkludert Samfunnsutviklingsstaben

Internasjonal rådgiver har sagt opp sin stilling. Stillingen trekkes inn. Jamfør Kommunestyresak 100/26 opprettes stilling som beredskapskoordinator i 100 % stilling. Det forventes tiltredelse i stillingen pr. 1.1.27.

Sektor for teknikk og miljø

Enhet for arealplan har økt bemanningen med en stilling, grunnet stor økning i antall innkommende saker til behandling. Oppbemanningen ble vedtatt politisk, og ny medarbeider startet i august. Samtidig er en vakant stilling fjernet fra enhet byggesak, som følge av færre innkommende byggesaker til behandling. Derfor er den totale bemanningen uendret.

Eiendomsstaben

Ingen endringer.

Sektor for skole

Økning på 1,5 årsverk skyldes korrigering av inngående årsverkstelling og har ikke budsjettmessige konsekvenser. Økning på 1,6 årsverk skyldes reversering av vedtak om redusert åpningstid i SFO.

Sektor for barnehage:

Endringen skyldes endringer i enkeltvedtak for barn med behov for spesialpedagogisk hjelp, noe som påvirker bemanningsbehovet gjennom året.

NAV Elverum

Ingen endringer.

Sektor for kultur

Ingen endringer.

Sektor for helse, mestring og omsorg

Netto økning med 2,9 årsverk i prognose per 31.12. skyldes flere forhold. Dreining av kjøp av tjenester til egne ansatte i enhet rus og psykisk helse. Administrasjon øker 0,5 årsverk som interkommunal rådgiver i helseregion Sør-Østerdal. Reduksjon knyttet til omstilling er hensyntatt. Samtidig er det økte behov i enhet for tilrettelagte tjenester. Det er redusert bruk av årsarbeidstid i institusjonstjenesten. Det er økte årsverk som følge av vedtak om mottak av flyktninger.

HR-/Personalstaben

Ingen endringer.

Service- og IKT-staben

Ingen endringer.

Økonomistaben

Ingen endringer.

Sykefravær- og helsefremmende arbeidstiltak

Sykefraværet rapporteres kvartalsvis i stedet for tertialvis, med bakgrunn i at tallene i kommunens master system ikke er tilgjengelig før måneden etter. Tallene tas ut etterskuddsvis den 20. i påfølgende måned. Det er forankret i som vedtak i arbeidsmiljøutvalget (AMU).

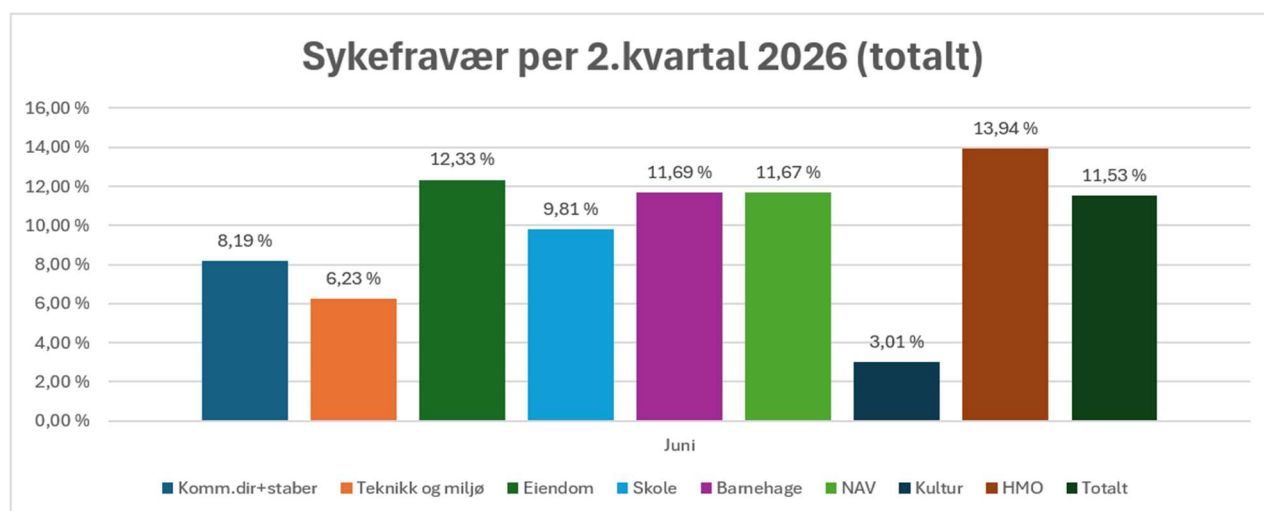
Elverum kommune har høyt sykefravær. Pr 30.06.26 er det totale sykefraværet på 11,53 prosent, hvorav 2,46 prosent er korttidsfravær og 9,43 prosent er langtidsfravær. Trenden i kommunen har vært en økning i flere år, spesielt innen skole og helsesektoren. Dette er bekymringsfullt og det jobbes systematisk med forebyggende tiltak, tett dialog i oppfølgingen og opprydding i ansettelsesforhold som har stått «tomme» over år grunnet langvarig sykefravær (maksdato). Kostnaden knyttet til langvarig fravær utover maksdato er stor. Det settes inn vikar, og når vikaren blir syk, settes det inn en ny vikar midlertidig. Stillingene kan ofte bli dekt opp inntil 2-3 ganger.

Til tross for at sykefraværet har vist en nedgang hver måned siden februar i år ligger kommunen med et langtids sykefravær på 9,43 prosent, som er nesten dobbelt så høyt som gjennomsnittlig langtids sykefravær i norske kommuner, som ifølge en rapport fra NAV er på omtrent 5 prosent. Den samme rapporten viser til at gjennomsnittlig korttidsfravær i norske kommuner er på 2,7 prosent, så her ligger Elverum med 2,46 prosent korttidsfravær under gjennomsnittet.

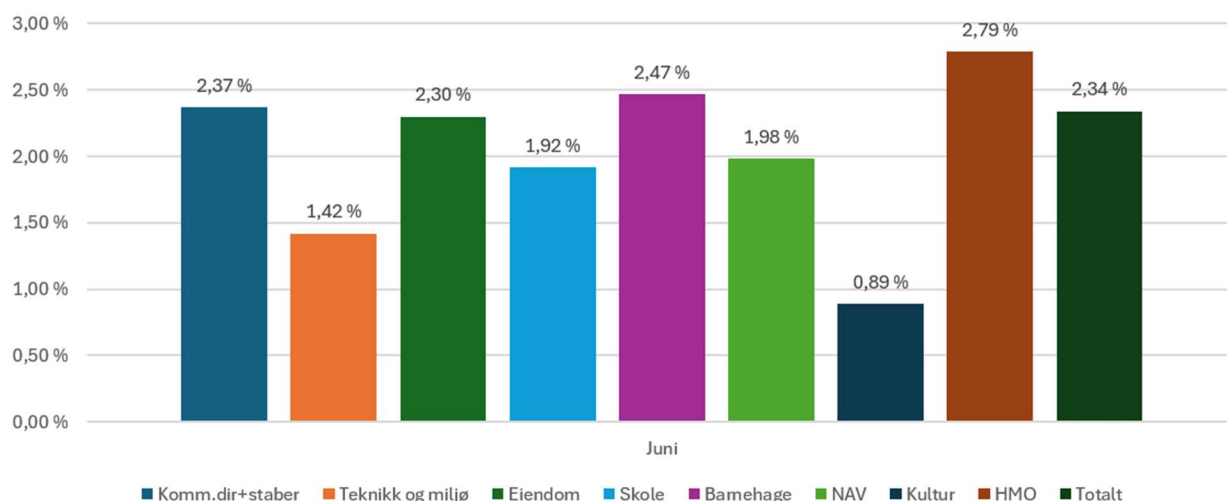
Mange ledere melder fra om at det er utfordrende å finne nok tid til å drive ledelse og følge opp medarbeidere i det daglige. Det er lagt til rette for at ledere kan benytte tiltak gjennom bedriftshelsetjenesten og NAV arbeidslivssenter. Men det er viktig at ledere jobber systematisk og målrettet med arbeidsmiljø og trivsel i samarbeid med de ansatte, og gjennom HMS- og IA utvalgene.

Det gis tilbakemelding fra ledere og tillitsvalgte om at de opplever at sykefraværsrutinen er tydelig og god hjelp for å sikre felles systematikk og oppfølging innenfor lovpålagte tidsrammer nedfelt i Lov om folketrygd og Arbeidsmiljøloven.

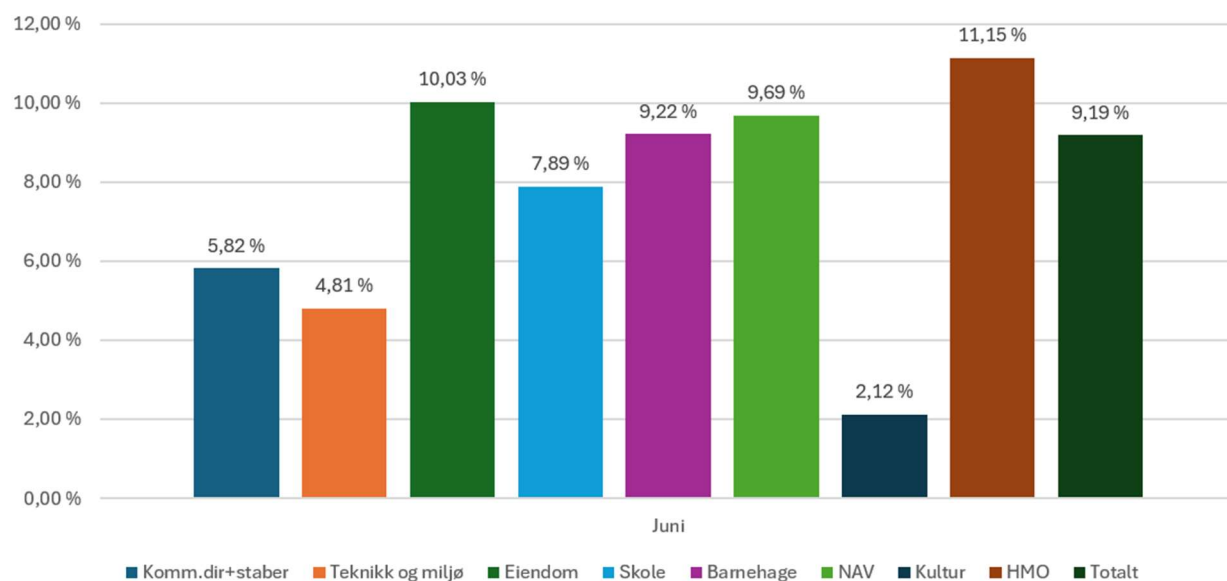
Sykefraværet er fokusområde også i Lederlaget, der samtlige ledere med personal- og budsjettansvar får teori om lov- og avtaleverk, hvordan arbeide målrettet med å redusere sykefraværet, og sette søkelys på helsefremmende arbeidsplasser. Det vektlegges konkrete og gjenkjennelige case, lederstøtte, egenrefleksjon og teori denne dagen.

Korttids sykefravær per 2.kvartal 2026

Langtids sykefravær per 2.kvartal 2026

Kommunedirektør og staber:

Sykefraværprosenten: 8,19% (30.06.26)

Målet for sykefraværet i sektor: ≤ 7,5%

Tiltak for å redusere fraværet i sektor: Følge opp punktene i revidert sykefraværsrutine og tilhørende tiltak for å forebygge sykefravær og legge til rette for helsefremmende arbeidsplasser.

Sektor for teknikk og miljø

Sykefraværprosenten: 6,23% (pr. 30.06.26)

Målet for sykefraværet i sektor: ≤ 7,5%

Tiltak for å redusere fraværet i sektor: Oppfølging av sykemeldte i henhold til sykefraværsrutine, og øke bevisstheten blant ledere og ansatte om tilretteleggings- og medvirkningsplikten i AML.

Eiendomsstaben

Sykefraværsprosenten: 12,33 % (hittil i år pr 30.06.26)

Målet for sykefraværet i sektor: ≤ 7,5 %

Tiltak for å redusere fraværet i sektor: Det er tilsatt faste vikarrenholdere, men også satt ekstra søkelys på tettere sykefraværsoppfølging, avklaring av ansatte med fravær over maksdato, hensiktsmessig tilrettelegging ved behov og økt søkelys på nærhetsledelse. Til tross for dette er sykefraværet høyt, men skyldes i de fleste tilfeller helsemessige årsaker som ikke er jobbrelaterte.

Sektor for skole

Sykefravær: 9,81 % (hittil i år pr 30.06.26)

Målet for sykefraværet i sektor: ≤ 7,5%

Tiltak for å redusere fraværet i sektor: Gjennomført kompetanseøkter med ledere i sektoren for arbeid med nærvær og fravær, tett oppfølging av sykefravær gjennom ny rutine, avklaring av ansatte med langt fravær på maksdato, kompetanseheving på håndtering av adferd hos elever og sluttført arbeid med rutiner og system rundt vold og trusler i skolen.

Sektor for barnehage:

Sykefraværsprosenten: 11,69 % (hittil i år pr 30.06.26)

Målet for sykefraværet i sektor: ≤ 7,5 %

Tiltak for å redusere fraværet i sektor: Sykefravær følges tett opp i samarbeid med NAV Arbeidslivssenter, med særlig søkelys på barnehager med høyt fravær. Sykefraværsrutinen følges opp i sektoren. I tillegg er vi i gang med å ta i bruk Trigo Tech som et forebyggende tiltak for å styrke ansattes egenmestring og helse.

NAV Elverum

Sykefraværsprosenten: 11,67% (hittil i år pr 30.06.26)

Målet for sykefraværet i sektor: ≤ 5%

Tiltak for å redusere fraværet i sektor: Tett oppfølging og forebygging i kontoret. Søkelys på «leder før lege», hyppige og gjentakende sykefravær, hensiktsmessig tilrettelegging og god dialog.

Sektor for kultur

Sykefraværsprosenten: 3,01 % (per 30.06.26)

Målet for sykefraværet i sektor: < 4 %

Tiltak for å redusere fraværet i sektor: Følge sykefraværsrutine.

Tiltak - fokus på nærvær, trivsel og opprettholde god dialog med alle ansatte.

Sektor for helse, mestring og omsorg

Sykefraværsprosenten: 13,94 % (per 30.06.26)

Målet for sykefraværet i sektor: 7,5 %

Tiltak for å redusere fraværet i sektor:

Enhet barn, unge og familier jobber kontinuerlig med sykefraværsoppfølging i avdelingene. Ledere følger tett opp sykefravær hos den enkelte ansatte med fokus på nærvær og tilrettelegging. Fraværet i Barneverntjenesten og Barne-, unge- og familietjenesten er stabilt høyt på rundt 20%. Fraværet er i hovedsak ikke arbeidsrelatert. Fraværet ved Forebyggende tjenester er under 10%. Sykefravær, tilrettelegging, forebygging og hjelp til hjelperen er tema i avdelingenes HMS/IA grupper og i avdelingsmøter.

Enhet rus og psykisk helse jobber kontinuerlig med oppfølging og tilrettelegging av sykefraværsoppfølging i avdelingene. Fortsatt høyt sykefravær, men dette er i all hovedsak ikke arbeidsrelatert fravær. Jobbes med gjennomgang og kartlegging av arbeidsoppgaver for å få en oversikt på hva vi gjør, når og hvordan.

Terapeutisk konflikthåndtering (TKH) er prioritert i 2026 for å forebygge og sikre ansatte ved håndtering av vold og trusler om vold. Flere ansatte går nå på kurs for å få flere ressurspersoner i TKH, med mål om sikre ansatte og at de gjør hverandre gode ved trening og veiledning. Dette er også et av hovedtemaene i HMS/IA- møter.

Enhet for hjemmebaserte tjenester jobber kontinuerlig med nærværsfaktorer og sykefraværsoppfølging. Nye sykefraværsrutiner er konkrete og til god hjelp i sykefraværsarbeidet, men det er tidvis manglende kapasitet til å følge opp arbeidet med sykefraværet godt nok. Enheten er i omstilling og dette påvirker i stor grad ledelsens kapasitet til å jobbe med ansattoppfølging og ledelse. Enheten benytter seg av Bedriftshelsetjenesten, og får også bistand av Nav Arbeidslivssenter. Lokale HMS/IA-utvalgsmøter avholdes som planlagt.

Institusjonstjenesten jobber kontinuerlig med å forebygge sykefravær. Ledelsen legger til rette og fordeler arbeidsoppgaver og ser til at de ansatte har hjelpemidler for å lette den fysiske belastningen. Det er søkelys på forflytningsteknikk og hver avdeling har egne veiledere, samt ressurspersoner i TKH for å kunne forebygge og håndtere vold og trusler på avdelingene. Sykefravær er også tema i HMS/IA-møter. Ansatte som er syke blir fulgt opp etter rutine. 8 av 9 avdelinger har hatt Nav Arbeidslivssenter inne for å forebygge sykefravær og jobbe med et godt arbeidsmiljø.

Enhet for tilrettelagte tjenester jobber kontinuerlig for å forebygge sykefravær, både gjennom tett oppfølging av enkeltpersoner jf. rutine, og som fast tema i avdelingenes HMS/ IA- møter. I lederteamet arbeides det med lik praksis og kollegaveiledning gjeldende bl.a. sykefravær. Gjennom høsten vil det være spesielt fokus på avklaring av sykefravær etter maksdato. Sykefraværet har gått noe ned gjennom 2. tertial. Det er særlig langtidsfravær som preger enheten, og det som er mest tidkrevende for leder å følge opp ved siden av øvrige arbeidsoppgaver.

Kommunehelsetjenesten jobber kontinuerlig for å forebygge sykefravær, både gjennom å følge opp enkeltsaker og ha fokus på arbeidsmiljø i avdelingene. Nav Arbeidslivssenter har vært inn i en av tre avdelinger hittil i år. Det jobbes for å sikre kompetanse i TKH, for å forebygge og håndtere vold og i tjenestene.

Nye sykefraværsrutiner er konkrete og til god hjelp i sykefraværsarbeidet. Flere ledere melder at det tidvis er manglende kapasitet til å følge opp arbeid med sykefraværet og nærværet godt nok, i tillegg til store omstillingsprosesser, daglig drift og stort lederspenn.

Finansforvaltning

Gjeldsportefølje eksklusiv Husbank

Den kommunale finansforvaltning dreier seg i hovedsak om styring/sikring av kommunens driftslikvider og aktiviteter knyttet til finansiering/refinansiering av kommunens investeringstiltak. Finansforvaltningen utøves av kommunedirektøren i samsvar med finansreglementet vedtatt av kommunestyret.

Nedenfor gis noen nøkkeltall for gjeldsporteføljen pr 31.08.2026:

Nøkkeltall – samlet gjeld eksklusive husbanklån (Beløp i 1000 kr)	Status 31.08.2026	Finansreglement
Gjeld	2 241 854	
Gjennomsnittlig rente på rapporteringsdato	4,55 %	
Renterisiko for porteføljen:		
• Gjennomsnittlig rentebindingstid	1,81 år	Mellom 1 og 5 år
• Andel flytende rente	58,6 %	Mellom 25 % og 75 %
• Andel fast rente	41,4 %	Mellom 25 % og 75 %
• Andel gjeld som må refinansieres i løpet av 12 mnd (sertifikatlån)	36,4%	Maksimalt 50 %
• Økning i rentekostnader de neste 12 måneder ved 1 % renteøkning	12 978	
Gjeld til Husbanken	661 833	
Samlet gjeld	2 903 687	

Tabell: Nøkkeltall for Elverum kommunes gjeldsportefølje per 2. tertial 2026.

Per 31.08.26 hadde kommunen en lånegjeld eksklusive Husbanklån på 2 241,9 millioner kroner, fordelt på 23 lån. Det største lånet er på 347 millioner kroner. Det innhentes tilbud fra flere låneinstitusjoner ved refinansiering av sertifikatlån og ved inngåelse av rentebytteavtaler.

Plasseringer av kortsiktig likviditet

Kommunen må sørge for at det til enhver tid er til disposisjon tilstrekkelige likvide midler slik at løpende forpliktelser kan dekkes ved forfall. Kommunens likvide midler er i sin helhet plassert som bankinnskudd i avtalebanken i henhold til bestemmelsene i finansreglementet.

Nedenfor presenteres nøkkeltall for kommunens innskudd i avtalebank:

Nøkkeltall (innestående i bank)	Status 31.08.2026
Sum innestående i bank på rapporteringsdato (Beløp i 1000 kr)	187 137
Gjennomsnittlig innestående gjennom året (Beløp i 1000 kr)	262 678
Innskuddsrente på rapporteringsdato	5,08 %
Gjennomsnittlig innskuddsrente i året	4,76 %

Tabell: Nøkkeltall (innestående bank) per tertial 1 – 2026.

Lån til finansiering av kommunale investeringer

I januar ble det tatt opp et lån Kommunalbanken på 90 millioner kroner. Årets låneopptak til finansiering av investeringer er delvis gjennomført. Resten av årets vedtatt låneopptak tas opp ved behov og i forhold til fremdriften i investeringsprosjektene (se kapittelet Investeringsbudsjett - forutsetninger og avvikskommentarer).

Likviditet og behov for avtale om kassekreditt

Elverum kommune har avtale om en kassekreditt på 50 millioner kroner. Behovet for kassekreditt er redusert. Hovedårsaken ligger i mer balanserte driftsbudsjett med positivt netto driftsresultat (tilgang av midler er større enn bruken), men også endringer i utbetaling av skatteinntekter fra Skatteetaten.

I januar fikk kommunen utbetalt skatteinntekter for tre måneder (november og desember 2025 og januar 2026). Dette har bidratt positivt til kommunenes likviditet.

Startlån

Det er tatt opp lån i Husbanken på 60 millioner kroner til videreutlån (Startlån), herav 20 millioner kroner til førstegangsetablerere.

I budsjettet for 2026 er rammen for utlån satt til 95 millioner kroner. Ved utgangen av tertial 2 var det utbetalt 39,4 millioner kroner i ordinære startlån.

Det er gitt konkrete tilsagn om startlån for 9,8 millioner kroner, men som ikke utbetalt ennå, og det er gitt skriftlig finansieringsbevis for 16,4 millioner.

Det er ikke utbetalt lån til førstegangsetablerere, men det er gitt ett finansieringsbevis på 2,4 millioner kroner.

Driftsbudsjett - forutsetninger og avvikskommentarer

Frie inntekter – skatt, rammetilskudd og inntekstutjevning

Lokal skatteinngang må sees sammen med inntekstutjevningen i rammetilskuddet. Skatteinntektene utgjør ca. 45 % av kommunens samlede inntekter.

Lokal skatteinngang sammenlignes med landsgjennomsnittet og korrigeres ved at det foretas en utjevning mellom alle kommuner. Elverum kommune ligger under landsgjennomsnittet når det gjelder skatteinntekter, og hver måned får kommunen inntekstutjevning i tillegg til skatteinngang. Etter utjevning vil skatte og inntekstutjevning være cirka 95,5 % av landsgjennomsnittet. Det betyr at skatteinngangen på landbasis har størst betydning for kommunens samlede inntekter i form av skatt og inntekstutjevning.

I tabellene nedenfor er budsjett oppdatert i forhold til de prognoser som ligger i Stortingets vedtatte nasjonalbudsjett for 2026. Periodisering av budsjett er med bakgrunn i oppdatert fordelingsnøkkel fra skatteetaten.

Akkumulert skatteinngang i forhold til periodisert budsjett				
Måned	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %
Januar	-131 030	-136 541	5 511	-4,0 %
Februar	-185 998	-194 717	8 719	-4,5 %
Mars	-253 955	-263 488	9 533	-3,6 %
April	-311 465	-326 517	15 052	-4,6 %
Mai	-390 919	-398 810	7 891	-2,0 %
Juni	-443 747	-450 787	7 040	-1,6 %
Juli	-491 755	-508 036	16 281	-3,2 %

Skatteinngang så langt i år ligger etter periodisert budsjett. Ved utgangen av juli var akkumulert skatteinngang 16,3 millioner kroner under periodisert budsjett.

Akkumulert inntekstutjevning i forhold til periodisert budsjett				
Måned	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %
Januar	-18 859	-19 552	693	-3,6 %
Februar	-29 826	-27 883	-1 943	7,0 %
Mars	-42 779	-37 731	-5 048	13,4 %
April	-53 680	-46 757	-6 923	14,9 %
Mai	-67 065	-57 109	-9 956	17,4 %
Juni	-76 277	-64 552	-11 725	18,2 %
Juli	-86 739	-72 750	-13 989	19,3 %

Inntekstutjevningen så langt i år ligger over periodisert budsjett. Ved utgangen av juli var det 14 millioner kroner i merinntekter. Svak lokal skatteinngang er utjevnet gjennom ordningen god skatteinngang på landsbasis med inntekstutjevning mellom kommuner.

Akkumulert skatt og inntekstutjevning i forhold til periodisert budsjett				
Måned	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %
Januar	-149 889	-156 093	6 204	-4,1 %
Februar	-215 824	-222 600	6 776	-3,1 %
Mars	-296 734	-301 219	4 485	-1,5 %
April	-365 145	-373 274	8 129	-2,2 %
Mai	-457 984	-455 919	-2 065	0,5 %
Juni	-520 024	-515 339	-4 685	0,9 %
Juli	-578 494	-580 785	2 291	-0,4 %

Det var mindreinntekter i form av skatt og Inntekstutjevningen frem til april, men i utgangen av juli var akkumulert skatt og inntekstutjevning 2,3 millioner kroner under periodisert budsjett.

Skatteinntektene til og med juli utgjør 62 prosent av årets forventede skatteinntekter. Det er fortsatt litt for tidlig å komme med gode prognoser på årets skatteinntekter.

Statsforvalteren har tildelt 1 million ekstra skjønnsmidler til arbeidet med omstilling (kommer i tillegg til 2 millioner som er bevilget tidligere)

Tabellen nedenfor viser endringer i frie inntekter i forhold til opprinnelig budsjett regulert budsjett etter 1 tertial og det som er av endringer i RNB:

Frie inntekter – Beløp i 1 000.	Opprinnelig budsjett	Regulert budsjett (1. tertial)	Endring	Regulert budsjett (2. tertial)
Skatt på inntekt og formue	-810 526	-811 792	-8 412	-820 204
Rammetilskudd	-809 448	-813 052	-342	-813 394
Skjønnsmidler	-2 000	-2 000	-1 000	-3 000
Rammetilskudd - inntektsutjevning	-115 979	-121 500	4 048	-117 452
Sum frie inntekter	-1 737 953	-1 748 344	-5 706	-1 754 050

Tabell: Endringer i frie inntekter 2026.

Netto økning i frie inntekter er 5,7 millioner kroner.

Eiendomsskatt

I budsjettet for 2026 ble det innarbeidet 110 millioner kroner i eiendomsskatteinntekter. Skattelistene som ble lagt ut februar viser at sum eiendomsskatt i 2026 vil være på 109,3 millioner kroner. Noen endringer kan komme, dersom takstgrunnlaget må endres som følge av klager.

Utbytte fra Elverum Energi AS

Ved behandling av tertialrapport nr. 1 – 2026 ble sum utbytter fra Elverum Energi AS og Gjensidige regulert til 22,85 millioner kroner. Utbyttene er utbetalt og regnskapet er i samsvar med budsjett.

Finans – renteinntekter og -utgifter

Tabellen nedenfor viser prognose for netto renteutgifter. Forsinkelsesrenter og renteinntekter på bundne fond tilhørende Sør-Østerdal Politiske Råd er ikke med.

Netto renteutgifter	1 Opprinnelig budsjett	2 Regulert budsjett	3 Avvik	4 Årsprognose
Renteinntekter – bankinnskudd	-3 500	-8 000	-4 000	-12 000
Renteinntekter – Startlån	-18 350	-17 600	400	-17 200
Renteinntekter – andre utlån	-3 000	-3 000	0	-3 000
Renteutgifter – ordinære innlån	98 232	103 100	-2 100	101 000
Renteutgifter – Startlån	27 016	28 100	-850	27 250
Låneomkostninger	600	400	0	400
Netto renteutgifter	100 998	103 000	-6 550	96 450

Tabell: Prognose for netto renteutgifter 2026.

Kolonne 1 viser opprinnelig budsjett inneværende år og som ble vedtatt i desember 2025.

Kolonne 2 viser regulert budsjett (etter tertialrapport 1- 2026)

Kolonne 3 viser avvik mellom regulert budsjett og årsprognosen og grunnlag for regulering av budsjett.

Kolonne 4 viser års prognosen ved utgangen av 2. tertial.

Ved beregning av renteutgifter legges Kommunalbankens renteprognoser til grunn. Siden budsjettprognosene ble utarbeidet i oktober 2026 har det vært svingninger i rentemarkedet. Elverum kommunes omfattende låneportefølje gjør kommunen særlig sensitiv for selv mindre renteendringer. Basert på oppdaterte prognoser per august kan budsjetterte netto renteutgifter reduseres med 6,4 millioner kroner.

Som følge av endrede avskrivningsregler for anlegg innen vann- og avløpstjenestene vil kommunens avskrivningskostnader bli redusert. Bakgrunnen for endringen er at tidligere avskrivningstider ikke var i samsvar med anleggenes forventede levetid. Dette medførte høyere gebyrer for abonnentene enn det som er nødvendig etter gjeldende regelverk.

Avskrivningene inngår også i beregningen av kommunens minimumsavdrag på lånegjelden. Reduserte avskrivninger medfører derfor at beregnet minimumsavdrag blir lavere. Foreløpige beregninger viser at budsjetterte avdrag kan reduseres med om lag 10 millioner kroner.

Det vurderes imidlertid ikke som aktuelt å redusere avdragsbetalingen. Nedbetaling av gjeld er et viktig tiltak for å styrke kommunens økonomiske handlingsrom og redusere framtidige finansutgifter.

Lønns- og pensjonsreserve

I budsjettet for 2026 er det avsatt en sentral lønns- og pensjonsreserve basert på en forutsetning om årslønnsvekst på 4,0 prosent. Resultatet av det sentrale lønnsoppgjøret for 2026 innebærer en lønnsvekst på 4,4 prosent, noe som er høyere enn lagt til grunn ved beregningen av reserven. Foreløpige beregninger viser at lønnsreserven må styrkes med om lag 1,6 millioner kroner.

Effekten av årets sentrale lønnsoppgjør for ansatte i HTA kapittel 4 vil bli innarbeidet i lønssystemet i september. De økonomiske konsekvensene for den enkelte sektor og stab vil da bli synlige. I løpet av september og oktober vil det også bli gjennomført lokale lønnsforhandlinger for ansatte i HTA kapittel 3 og 5. Når den samlede effekten av årets lønnsoppgjør er avklart, vil det være grunnlag for å regulere lønnsbudsjettene i sektorer og staber. Det vil derfor bli fremmet en egen sak for kommunestyret i november med forslag til nødvendige budsjettreguleringer.

Pensjonsleverandørene har lagt frem oppdaterte prognoser for årets pensjonskostnader. Sammenlignet med budsjettet indikerer prognosene at pensjonskostnadene vil bli lavere enn tidligere forutsatt. Lavere pensjonskostnader vil samtidig redusere timeprisene som benyttes ved

beregning av refusjonskrav for særlig ressurskrevende tjenester, noe som også vil medføre lavere refusjonsinntekter.

Disse forholdene vil bli nærmere vurdert og innarbeidet i saken om budsjettreguleringer som legges frem for kommunestyret i november. Redusert budsjettbehov til pensjonskostnader forventes å dekke inn virkningen av lønnsoppgjør og de reduserte refusjonsinntektene. Samlet anslås endringer i lønns- og pensjonsreserve samt refusjoner for særlig ressurskrevende tjenester å frigjøre mellom 10 og 15 millioner kroner som kan omdisponeres til andre formål.

Bosetting av flyktninger

Elverum kommune har vedtatt å bosette 45 flyktninger, herav 5 enslige mindreårige, i 2026 (KS-sak 007/26). Ved utgangen av 2. tertial var det bosatt 32 flyktninger, herav 4 enslige mindreårige flyktninger (EM) i Elverum kommune. I tillegg er det kommet 1 på familiegjenforening.

Det er gjort avtale med IMDi om bosetting av en familie på 4 og 1 enslig voksen i løpet av september. Det er avtalt bosetting av 1 EM i oktober. Det forventes at en familie på 5 får innvilget familiegjenforening og vil komme i løpet av høsten.

Flere av de som er bosatt dette året har vært enslige unge over 18 år. Det var forventet at det kunne bli utfordrende å finne egnet bolig til et stort antall enslige, men det har vært et godt samarbeid med private utleieryrke slik at flere av dem har fått leie hybler i bofellesskap.

Utbetaling av integreringstilskudd endres hvert kvartal i forhold til endringer som følge av inn- og utflytting. Dette gjelder også det særskilte tilskuddet for bosetting av enslige mindreårige. Prognosen for samlet utbetaling av integreringstilskudd er 1 millioner lavere enn det som er ble innarbeidet som regulert budsjett i tertialrapport nr. 1 – 2026.

Vakante stillinger og ubrukte sykelønnsrefusjoner

I budsjettet for 2026 er det lagt til grunn at innsparinger som følge av vakante stillinger samt ubrukte vikar- og sykelønnsrefusjoner skal bidra til finansieringen av driften. Det samlede innsparingskravet er satt til 18 millioner kroner og er fordelt på sektorer og staber basert på erfaringstall fra tidligere år. Budsjettforutsetningen er innarbeidet i de enkelte sektorer og stabers budsjetter.

Ved utgangen av august hadde sektorer og staber meldt inn innsparinger på til sammen 17,4 millioner kroner. Dette innebærer at det gjenstår 591 000 kroner før den samlede budsjettforutsetningen er oppfylt. Tabellen nedenfor viser opprinnelig budsjettforutsetning, innmeldte reguleringer og status per sektor og stab.

Sektor/stab	Opprinnelig budsjett	Administrative reguleringer	Budsjettmidler til fordeling
(beløp i 1000 kr)			
Kommunedirektør inkl. Samfunnsutviklingsstaben	-74	426	352
Sektor for teknikk og miljø	-388	2 271	1 883
Eiendomsstab	-795	1 295	500
Sektor for skole	-4 873	4 065	-808
Sektor for barnehage	-1 668	159	-1 509
Nav Elverum	-312	312	0
Sektor for kultur	-307	138	-169
Sektor for helse, mestring og omsorg	-8 940	6 207	-2 733
HR-/Personalstaben	-172	1 774	1 602
Service- og IKT-staben	-264	580	316
Økonomistaben	-207	207	0
SUM	-18 000	17 434	-566

Tabell: Budsjettforutsetning og innmeldte innsparinger knyttet til vakante stillinger og ubrukte sykelønnsrefusjoner.

Det forventes at nivået på innmeldte innsparinger vil kunne øke noe frem mot årets slutt.

Arbeidstøy

Det er inngått nye særavtaler knyttet til arbeidstøy som vil medføre økte utgifter utover i året. Denne utgiften er ikke endelig beregnet og det er ikke full inndekning for dette i de berørte sektorene.

Innmeldte fremtidige innsparinger på vakante stillinger og ubrukte sykerefusjoner vil derfor gå til inndekning av dette.

Økonomisk status på sektor og stab

Kommunestyret har vedtatt budsjettrammer for sektorer og staber, og det er kun kommunestyret som kan vedta endringer i disse rammene.

Nedenfor gis en samlet oversikt over behovet for regulering av budsjettrammene som følge av forventede avvik ved årets slutt, fordelt på sektorer og staber. Ikke-realiserte salderingstiltak samt virkninger av vakante stillinger og ubrukte sykelønnsrefusjoner er omtalt i egne kapitler tidligere i rapporten. Midler som foreslås omdisponert mellom sektorer og staber, fremgår av kolonnen til høyre i tabellen nedenfor.

Beløp med positivt fortegn innebærer en økning av budsjettrammen, mens beløp med negativt fortegn innebærer en reduksjon av budsjettrammen. Årsakene til de foreslåtte endringene er nærmere kommentert under tabellen.

Sektor/stab	Ikke realiserte salderingstiltak	Vakante stillinger og ubrukte sykelønnsrefusjoner	Andre reguleringer	Behov for reguleringer av budsjettramme
(beløp i 1000 kr)				
Kommunedirektør inkl. Samfunnsutviklingsstaben		-352	1 000	648
Sektor for teknikk og miljø		-1 883		-1 883
Eiendomsstab		-500	-1 212	-1 712
Sektor for utdanning	733	808	-303	1 238
Sektor for barnehage		1 509	555	2 064
Nav Elverum			-6 000	-6 000
Sektor for kultur		169		169
Sektor for helse, mestring og omsorg	6 438	2 733	13 776	22 947
HR-/Personalstaben		-1 602	-308	-1 910
Service- og IKT-staben		-316	2 800	2 484
Økonomistaben				0
Felles/finans			-10 000	-10 000
SUM	7 171	566	308	8 045

Tabell: Behov for regulering av budsjettrammer.

Forklaring til behov for regulering av budsjettrammer for hver sektor/stab:

Kommunedirektør

Det er behov for å øke budsjettrammen med 648 000 kroner.

Statsforvalteren har innvilget Elverum kommune 1 million kroner i ekstra skjønnsmidler til finansiering av kommunens omstillingsarbeid. Inntekten inntektsføres gjennom rammetilskuddet, mens utgiftene føres på kommunedirektørens ansvarsområde. Som følge av dette foreslås budsjettrammen økt med 1 million kroner.

Samlet mottar Elverum kommune dermed 3 millioner kroner i skjønnsmidler til finansiering av omstillingsarbeidet i 2026.

Det er samtidig mulig å omdisponere 352 000 kroner som følge av vakante stillinger og mottatte sykelønnsrefusjoner fra NAV. Etter denne omdisponeringen utgjør netto behov for regulering av budsjettrammen 648 000 kroner.

Teknikk og miljø

Det er grunnlag for å redusere budsjettrammen med 1,9 millioner kroner. Det er vakante lønnsmidler og sykelønnsfusjoner fra NAV med 1,9 millioner kroner som kan omdisponere til andre sektorer og staber.

Det forventes ingen avvik i ordinær drift. Utviklingen i strømpriser påvirker spesielt enhet for vann og avløp, som en stor forbruker av strøm, og strømprisene oppleves uforutsigbare. Eventuelle merkostnader her vil måtte dekkes inn over selvkostbudsjettet på vann- og avløpstjenestene, og belaster slikt sett ikke kommunens bevilgningsbudsjett ellers.

Eiendom

Det er grunnlag for å redusere budsjettrammen med 1,7 millioner kroner. Ingen avvik forventes ved årets slutt. Det er vakante lønnsmidler og sykkelønnsfusjoner fra NAV med 0,5 millioner kroner som kan omdisponere til andre sektorer og staber.

Kommunen har tatt over driften av Elverum legesenter. Midler til denne driften har vært fordelt mellom HMO og Eiendom. Dette er lite hensiktsmessig når store deler av driften skal betales av legene selv. Midlene til driften flyttes til HMO, og budsjettrammen til eiendom reduseres med 1,2 millioner kroner. Budsjettrammen til HMO økes tilsvarende.

Det forventes ingen avvik i ordinær drift, men det er stor usikkerhet knyttet til utvikling i strømpriser. Omfanget av dette er utfordrende å tallfeste.

Skole

Det er behov for å øke budsjettrammen med 1,2 millioner kroner.

Det er et mindreforbruk på andre reguleringer på 303 000 kroner ved årets slutt som skyldes dette:

- 1,65 millioner kroner i merkostnad til lønn ved overgang til nytt skoleår pga. sammensetningseffekter.
- Endring i vedtakstimer og individuelle elevtiltak gir en merkostnad på 1,11 millioner kroner.
- Reduserte skysskostnader pga. endret grunnlag og lavere korrigering av kostnader fra Innlandstrafikk gir et mindreforbruk på 1,4 millioner kr.
- Salg av tjenester fra PPT gir en økning i inntekter på 200 000 kr.
- For området bosetting og voksenopplæring er det et mindreforbruk på 1,46 millioner kroner, hovedsakelig med bakgrunn i lavere introduksjonsstønad på grunn av sammensetningen av bosatte flyktninger og videreutdanningsmidler til ELS som ikke har utløst vikarkostnader.

Det er et også innarbeidet en økning i budsjettrammen med 733 000 kroner på grunn av salderingstiltak nummer 14 Redusert åpningstid i SFO og fullstendig samlokalisering i ferier. Reduksjon av åpningstid SFO er reversert etter KS-vedtak 042/26.

Sektoren får tilført budsjettrammen 808 000 kroner for å dekke budsjettforutsetningen om vakante lønnsmidler og sykerefusjoner fra Nav.

Barnehage

Det er behov for å øke budsjettrammen med 2,1 millioner kroner.

Sektoren har ikke hatt samme forutsetninger som andre sektorer til å dekke inn beløpet som er innarbeidet i budsjettrammen for vakante lønnsmidler og sykkelønnsfusjoner fra NAV. Sektoren får tilført budsjettrammen 1,5 millioner for å dekke budsjettforutsetningen.

Det har vært en økning i enkeltvedtak om spesialpedagogisk hjelp. Dette har medført økte lønnsutgifter, og det meldes derfor et merforbruk på 305 000 kroner.

Flere kommunale barnehager har lavere inntekter fra foreldrebetaling enn budsjettet. Dette skyldes blant annet endret alderssammensetning, med en høyere andel yngre barn, som innebærer færre

barn totalt innenfor samme bemanning, samt flere barn med redusert foreldrebetaling. Inntektsbudsjettet er derfor redusert med 250 000 kroner.

Nav

Det er grunnlag for å redusere budsjetttrammen med 6 millioner kroner.

Dette skyldes reduserte utgifter til økonomisk sosialhjelp, utover de vedtatte innsparingsforventningene i omstillingstiltakene.

Det er endringer i rundskriv for statlige normer for utmåling av sosialhjelp, hvor utgifter til internett, transport og utgifter til organiserte fritidsaktiviteter for barn ikke skal vurderes som del av veiledende sats for livsopphold. Altså skal disse utgiftene dekkes i tillegg til livsopphold. Vi anslår at denne endringen kan medføre behov for økte rammer til økonomisk sosialhjelp på om lag 1 millioner kroner inneværende år. Denne risikoen reguleres ikke inn i budsjettet pr i dag, men vi vurderer behovet fortløpende i sammenheng med utvikling av de innsparingstiltakene som er iverksatt i forbindelse med omstillingsarbeidet.

Kultur

Sektoren har ikke hatt samme forutsetninger som andre sektorer til å dekke inn beløpet som er innarbeidet i budsjetttrammen for vakante lønnsmidler og sykelønnsfusjoner fra NAV.

Helse, mestring og omsorg

Det er behov for å øke budsjetttrammen med 23 millioner kroner. Sektoren har ikke hatt samme forutsetninger som andre sektorer til å dekke inn beløpet som er innarbeidet i budsjetttrammen for vakante lønnsmidler og sykelønnsfusjoner fra NAV. Sektoren får tilført budsjetttrammen 2,8 millioner for å dekke budsjettforutsetningen. Det mangler fortsatt 0,5 millioner kroner, men det vil bli dekket inn i siste tertial.

Det er et også innarbeidet en økning i budsjetttrammen med 6,4 millioner kroner på grunn av de salderingstiltakene som ikke får ønsket effekt i år. Disse tiltakene er kommentert i eget kapittel over.

Øvrig økt behov på 13,8 millioner kroner i budsjetttrammer er kommentert nedenfor for de enkelte enhetene.

Administrasjon merinntekter på 4,5 millioner kroner

- Avviket skyldes en forventet høyere inntekt for ressurskrevende tjenester. Det er økte vedtakstimer, og må sees mot merforbruk på BPA-ordninger under enhet Tildeling og koordinerende enhet. Prognosen er usikker.

Fellestjenesten – mindreforbruk på 275 000 kroner.

- Avviket skyldes økt brukerbetaling på praktisk bistand og reduksjon av budsjett for matvarer grunnet lavere salg på 375 000 kroner.
- Det er også behov for å styrke budsjett for ferievikar med 100 000 kroner.

Barn, unge og familier - merforbruk på 3,3 millioner kroner.

- Avviket skyldes i hovedsak økte kostnader på kjøp av ekstern veiledning i enkeltsaker. Målet med ekstern veiledning i disse sakene er tilbakeføring til hjemmet. Det er tilkommet en ny plassering, utover budsjett, siden forrige rapportering. Budsjetterte inntekter på oppdrag på vegne av andre kommuner kan være vanskelig å nå grunnet lavere oppdragsmengde enn forventet.
- Prognosen for barneverntjenesten er usikker.

Kommunehelsetjenesten - merforbruk på 324 000 kroner.

- Det er et merforbruk på 1 million kroner som i hovedsak er kjøp av vikarlege på sykehjem grunnet stor turnover i stillingene. Det jobbes med å rekruttere til stillingene, men det er ofte svært få kvalifiserte søkere til stillingene.
- Budsjett for lønnsreserve på interkommunal legevakt er for høyt og er redusert med 437 000 kroner.
- I tråd med kommunestyrets vedtak (sak KS 038/26) legges det om til ny finansieringsmodell for Elverum kommunale legekantor. Kommunen utbetaler basistilskuddet til fastlegene, som deretter dekker kontorets driftskostnader gjennom innbetaling til kommunen. Omleggingen viser et mindreforbruk på 239 000 kroner.

Utover dette merforbruket er ramme økt med overføring fra eiendom til HMO med 1,2 millioner kroner knyttet til eiendomsdrift for å samle budsjettet til Elverum kommunale legesenter på ett ansvar.

Samfunnsmedisinsk enhet – mindreforbruk med 73 000 kroner.

- Avviket skyldes for høyt budsjett på vikarer.

Tildeling og koordinerende enhet, friskliv, fysio- og ergoterapitjenesten – merforbruk 10,3 millioner kroner.

- Det har vært en kraftig økning i vedtakstimer med BPA-ordning. Dette er beregnet til cirka 6 millioner kroner og må sees mot økt refusjon for ressurskrevende tjenester som omtales under Administrasjon.
- Så langt i år har det vært høyt antall utskrivningsklare (UK) døgn. Det er vanskelig å anta hvordan resten av året vil bli, men vi har lagt inn i prognosen at vi kan forvente noe av den samme trenden vi har sett hittil i år og melder behov for styrking av budsjett med 4 millioner kroner. Det kan være flere årsaker til at det er mange UK-døgn, men en stor faktor er lavere sirkulasjon på både langtids- og korttidsplassene, noe som gir lengre gjennomsnittlig liggetid på oppholdene.

Institusjonstjenester - merforbruk på 1,8 millioner kroner.

- Merforbruket skyldes vikarutgifter grunnet høyt korttidsfravær. Ferievikarbudsjetten er for lavt på enkelte avdelinger, og det samme gjelder budsjett for vikar på helligdager. Det har også vært overbelegg på sengepost 1 i to perioder, som har krevd ekstra innleie.
- Institusjonstjenesten har måttet benytte vikarbyrå på 3 avdelinger for å opprettholde forsvarlige tjenester i forbindelse med at det er holdt ledige stillinger for å kunne innplassere ansatte fra Sætre sykehjem.
- Prognosen på vederlag er svært usikker, spesielt med tanke på at langtidsplasser avvikles og gir reduserte inntekter. Reduksjon av sykehjemsplasser er budsjettert med helårsvirkning fra 2027 og er derfor ikke lagt inn i årets budsjett. Dette kan sees mot redusert bemanning ved flytting av ansatte i løpet av året.

Enhet for tilrettelagte tjenester - merforbruk 1,4 millioner kroner.

- For lavt fastlønnsbudsjett som i hovedsak skyldes at flytting og mottak av nye brukere er forsinket, og gir merforbruk på 403 000 kroner. Det er tidligere avgitt for mye lønnsmidler. Vestly har behov for kjøp av tiltak og må styrke budsjettet med 40 000 kroner.
- Det er en ny ressurskrevende tjeneste som er under vurdering. Se kommentar under enhet barn, unge og familier. Tiltaket er ikke hensyntatt i prognosen.

- Arbeid med å ta tilbake et kjøp av døgn tjeneste for enetiltak har tatt lengre tid enn forventet, og innsparingskrav nås ikke inneværende år. Dette medfører behov for å styrke budsjett med 640 000 kroner
- Vedsentralen har en lastebil som har høye utgifter til reparasjoner, og rammen må styrkes med 110 000 kroner. Det er behov for å kjøpe ny lastebil. Lastebilen er gammel, og utgifter til reparasjoner har vært høye de siste årene. Budsjett for arbeidsgodtgjørelse for tilrettelagt arbeid er også for lavt med 153 000 kroner.

Hjemmebaserte tjenester – balanse ved årets slutt.

- Det er usikkerhet knyttet til prognosen, og særlig behov for overtid, sykevikar og kjøp av vikartjenester.

Rus og psykisk helse – merforbruk 310 000 kroner.

- Tidligere vedtak om å redusere utgifter ved å erstatte privat kjøpt enetiltak med drift i egen regi, gjennomføres for ett tiltak høsten 2026. Endringen medfører vridning fra kjøp av tjeneste til økte årsverk. Det andre enetiltaket har det ikke vært kapasitet til å vurdere, noe som medfører for lavt budsjett med 310 000 kroner.
- Overgang fra prosjekt til ordinær drift for FACT Sør-Østerdal ble i juni meldt med behov for å styrke ramma. Siste prognose fra prosjektet viser at økte inntekter i prosjektet mest sannsynlig medfører at prosjektet går i balanse i år.

HR-/personal

Det er grunnlag for å redusere budsjettrammen med 1,9 millioner kroner. Det er vakante lønnsmidler og sykelønnsfusjoner fra NAV med 1,6 millioner kroner som kan omdisponere til andre sektorer og staber.

Det er opprinnelig budsjettert med lønnsmidler til 17 lærlinger (jamfør vedtak 127/25 i kommunestyret). I august har vi 16 lærlinger, men færre antall lærlinger fram til august, avslutning av 2 kontrakter i høst og usikkerhet rundt rekruttering, gjør at budsjettet er nedjustert i samsvar med dette. Refusjonen lærlingetilskudd justeres også ned. Netto reduserte utgifter til ordningen med lærlinger er 300 000 kroner

Service- og IKT

Det er behov for å øke budsjettrammen med 2,5 millioner kroner. Det er vakante lønnsmidler og sykelønnsfusjoner fra NAV med 300 000 kroner som kan omdisponere til andre sektorer og staber.

Lisenskostnader har økte og budsjettrammen må økes med 500 000 kroner. Estimert avvik skyldes at enkelte produktlisenser har hatt en prisøkning langt over hva som er budsjettert. Videre har Microsoft endret funksjonalitet i sin programportefølje noe som har gjort det nødvendig å tildele flere ansatte en lisenstype som har en høyere kostnad slik at disse skal kunne utføre sine arbeidsoppgaver på en effektiv og hensiktsmessig måte. Kostnadsøkningen søkes dekket ved omdisponering innenfor stabens egen budsjettramme. Årsbudsjett for 2027 må ta høyde denne økningen.

Tilskudd til etablering og tilpasning av bolig vil for inneværende år være 700 000 kroner mindre enn det som er innarbeidet i budsjettrammen.

Etableringstilskudd kan gis til barnefamilier ved etablering av bolig der disse har lav inntekt, for eksempel i form av toppfinansiering. Tilskuddet avskrives ikke, og kan betraktes som et rente- og avdragsfritt lån.

Tilskudd til tilpasning bolig brukes til personer med nedsatt funksjonsevne, som har behov for å tilpasse boligen sin for å kunne bli boende i egen bolig. Tilskuddet gis primært til pårørende med barn med nedsatt funksjonsevne og til eldre.

Avviket på tilskuddordningen skyldes færre relevante søknader om tilskudd til etablering og tilpasning av bolig.

Kostnader til bredbåndsutbygging på bygdene vil påløpe i år, forventede netto utgifter vil være 3,5 millioner kroner og budsjetttrammen må økes tilsvarende. Brutto utgifter er høyere, men det vil komme inntekter i form av tilknytningsavgifter og tilskudd fra stat og fylkeskommune. Økningen i budsjetttrammen finansieres med allerede avsatte midler til bredbåndsfond (disposisjonsfond).

Økonomi

Ingen avvik forventes ved årets slutt.

Felles og finans

Det er grunnlag for å redusere budsjetttrammen med 10 millioner kroner. Det vises til omtalen under kapitlet om lønns- og pensjonsreserve. Oppdaterte prognoser fra pensjonsleverandørene viser at årets pensjonskostnader vil bli lavere enn det som er lagt til grunn i sektorenes og stabenes budsjetter. Dette innebærer at en større del av kostnadene knyttet til årets lønnsoppgjør kan finansieres innenfor eksisterende budsjetttrammer, og at deler av den sentrale lønns- og pensjonsreserven kan omdisponeres.

Når den samlede effekten av årets lønnsoppgjør er endelig avklart, vil det være grunnlag for å regulere lønnsbudsjettene i sektorer og staber. Det vil derfor bli fremmet en egen sak for kommunestyret i november med forslag til nødvendige budsjettreguleringer. I saken vil fastlønnsbudsjetter og budsjetterte sosiale utgifter bli justert på tvers av sektorer og staber, slik at det oppnås best mulig samsvar mellom budsjett og forventet regnskap ved årets slutt.

Oppsummering av budsjettavvik – reguleringer av driftsbudsjett

Årsbudsjettet er bindende for kommunestyret, og skal endres når det er nødvendig for å oppfylle lovens krav om realisme og balanse. I tertialrapporten rapporteres det avvik som medfører behov for budsjettreguleringer for å sikre kravet om realisme og balanse.

Tabellen nedenfor viser endringer i bevilgningsoversikten med opprinnelig budsjett for 2026, forslag til reguleringer av budsjettposter og regulert budsjett for 2026. Årsaken til foreslåtte reguleringer er beskrevet tidligere i tertialrapporten.

Bevilgningsoversikt - Drift (§ 5-4.1)	Budsjett	Regulert budsjett	Regulering	Regulert budsjett
(beløp i 1000 kr)	2026	1. tertial	2. tertial	2. tertial
Generelle driftsinntekter				
Rammetilskudd (inkl. inntektsutjevning)	-927 427	-936 552	2 706	-933 846
Inntekts- og formuesskatt	-810 526	-811 792	-8 412	-820 204
Eiendomsskatt	-110 000	-109 300		-109 300
Andre generelle driftsinntekter	-71 401	-77 201	1 000	-76 201
Sum generelle driftsinntekter	-1 919 354	-1 934 845	-4 706	-1 939 551
Netto driftsutgifter				
Sum bevilgninger drift, netto	1 722 447	1 737 117	8 045	1 745 162
Avskrivninger	120 983	120 983	-9 983	111 000
Sum netto driftsutgifter	1 843 430	1 858 100	-1 938	1 856 162
Brutto driftsresultat	-75 924	-76 745	-6 644	-83 389
Finansinntekter/Finansutgifter				
Renteinntekter	-25 840	-29 600	-3 600	-33 200
Utbytter	-21 800	-22 600		-22 600
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0		0
Renteutgifter	125 848	131 600	-2 950	128 650
Avdrag på lån	88 444	88 444		88 444
Netto finansutgifter	166 652	167 844	-6 550	161 294
Motpost avskrivninger	-120 983	-120 983	9 983	-111 000
Netto driftsresultat	-30 255	-29 884	-3 211	-33 095
Disponering eller dekning av netto driftsresultat				
Overføring til investering	0	0	6 229	6 229
Avsetninger til bundne driftsfond	16 545	16 174		16 174
Bruk av bundne driftsfond	-2 193	-2 193		-2 193
Avsetninger til disposisjonsfond	15 903	15 903	-3 018	13 155
Bruk av disposisjonsfond	0	0		0
Dekning av tidligere års merforbruk		0		0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	30 255	29 884	3 211	33 095
Avsetning/Bruk av disposisjonsfond (beløp i 1000 kr)				
Merforbruk	0	0	0	0

Tabell: Bevilgningsoversikt - drift.

Generelle driftsinntekter øker med 4,7 millioner kroner. Endringen består av en økning i frie inntekter (skatt og rammetilskudd) på 5,7 millioner kroner og en reduksjon i inntekter fra integreringstilskudd under andre generelle driftsinntekter på 1 million kroner.

Samlede bevilgninger til drift for sektorer og staber øker med 8 millioner kroner. Av dette foreslås 3,5 millioner kroner finansiert ved bruk av bredbåndsfondet.

Netto finansutgifter reduseres med 6,6 millioner kroner. Etter de foreslåtte budsjettreguleringene utgjør netto driftsresultat 33,1 millioner kroner, en forbedring på 3,2 millioner kroner sammenlignet med regulert budsjett.

Det forbedrede driftsresultatet kan enten avsettes til disposisjonsfond eller benyttes til finansiering av investeringer. Egenkapitaltilskudd til EKP og KLP må finansieres med egne midler, og det er derfor innarbeidet forslag om en overføring på 5,9 millioner kroner fra drift til investering. Dette bidrar til å frigjøre annen ubundet egenkapital som kan benyttes til finansiering av øvrige investeringstiltak.

Avsetningen til udisponerte fondsmidler opprettholdes på samme nivå som i opprinnelig budsjett for 2026.

Bevilgningsoversikt - Drift netto (§ 5-4.2)	Opprinnelig budsjett	Regulert budsjett	Regulering	Regulert budsjett
(beløp i 1000 kr)	2026	1. tertial	2. tertial	2. tertial
Kommunedirektør inkl. samf.utv.stab	22 551	22 968	648	23 616
Sektor for teknikk og miljø	21 201	22 201	-1 883	20 318
Eiendomsstab	79 635	82 735	-1 712	81 023
Sektor for skole	399 814	401 709	1 238	402 947
Sektor for barnehage	210 822	212 455	2 064	214 519
NAV Elverum	89 729	90 659	-6 000	84 659
Sektor for kultur	50 110	50 416	169	50 585
Sektor for helse, mestring og omsorg	744 453	749 782	22 947	772 729
Personalstab	16 431	16 491	-1 910	14 581
Service- og IKT-staben	37 303	37 303	2 484	39 787
Økonomistaben	21 135	21 135	0	21 135
Felles og finans	29 263	29 263	-10 000	19 263
SUM	1 722 447	1 737 117	8 045	1 745 162

Tabell: Bevilgningsoversikt – Drift netto.

Årsaken til foreslåtte reguleringer er beskrevet tidligere i tertialrapporten.

Disposisjonsfond

Tabellen nedenfor viser status i disposisjonsfond ved inngangen og utgangen av året med de forutsetninger som er lagt til grunn i opprinnelig budsjett og de nye forutsetningene som er meldt inn i denne tertialrapporten.

Disposisjonsfond	Opprinnelig budsjett	Regulert budsjett 1. tertial	Regulering	Regulert budsjett 2. tertial
	IB 2026			UB 2026
Disponerte fondsmidler	-5 910	-5 910	3 500	-2 410
Udisponerte fondsmidler	-10 504	-10 504	752	-9 752
Sum disposisjonsfond	-16 414	-16 414	-2 748	-12 162

Tabell: Disposisjonsfond.

Kommunedirektøren tilrår kommunestyret å vedta forslag til budsjettreguleringer slik det kommer frem av de vurderte behovene i tabellene over.

Investeringsbudsjett - forutsetninger og avvikskommentarer

I tabellen nedenfor vises pågående investeringsprosjekter som har avvik per utgangen av 1. tertial 2026. Kommentarene under tabellen gir forklaringer til tallene.

Investeringsprosjekt	Budsjett	Regulert budsjett 1. tertial	Regulering	Regulert budsjett 2. tertial
1. Tekmil - mer vedlikehold av kjøretøy i egenregi	1 000	1 000	0	1 000
2. Tekmil - sentralisere drift av grøntarealer	1 000	1 000	-400	600
3. Eiendom - ENØK-tiltak	12 512	12 512	0	12 512
4. Eiendom - oppgradering av kjøkken omsorgsboliger Søndre Nyborg	2 075	2 075	145	2 220
5. Eiendom - effektivisering av drift, anskaffelse renholdsmaskiner	500	500	0	500
6. Eiendom - Vaktrom Lyngholtet sykehjem	425	425	-145	280
7. Kultur - utskiftning av biler	8 975	8 975	0	8 975
8. HMO - signalanlegg Moen sykehjem	4 923	4 923	0	4 923
9. HMO - ny EKG legevakt	170	170	0	170
10. HMO - signalanlegg innsparing felles ambulant natt-tjeneste	10 552	10 552	0	10 552
11. IKT -nettverksutstyr	300	300	0	300
12. IKT - wifi	1 500	1 500	0	1 500
13. Økonomi - nytt datasystem for økonomi og personal	3 500	3 500	-3 400	100
14. Tekmil - ledningsnett prosjektering	3 000	2 600	1 400	4 000
15. Tekmil - ledningsnett	27 500	42 500	1 600	44 100
16. Tekmil - lekkasjesøk	5 000	3 000	0	3 000
17. Tekmil - nyanlegg ledningsnett	4 500	3 500	-2 000	1 500
18. Tekmil - nytt lut rom	3 000	3 000	-1 500	1 500
19. Tekmil - pumpestasjon	4 000	0	500	500
20. Tekmil - sikre vannverket periferisikring	5 000	0	0	0
21. Felles - egenkapitalinnskudd EKP 2026	3 350	3 350	51	3 401
22. Felles - egenkapitalinnskudd KLP 2026	2 650	2 650	-82	2 568
Re budsjettering av pågående prosjekter fra 2025				
23. Tekmil - gatelysinvesteringer		55	0	55
24. Tekmil - registrering av veg elementer og regulering av G/S-veger		596	0	596
25. Tekmil – ny parkeringsordning		1 027	0	1 027
Nye investeringsbehov 2026				
26. Tekmil – ny lastebil vann og avløp		2 000	-1000	1000
27. Tekmil – Holms PH250 feiekost			338	338
28. Eiendom - ombygging av publikumsmottak og samtalerom NAV ref KS 040/26			5 920	5 920
29. Tekmil - ny beredskapstank vannverket			1000	1000
SUM	105 432	111 710	2 427	114 137

Tabell: Investeringsprosjekter i Elverum kommune - 2026.

Kommentar pr prosjekt i forhold til fremdrift og økonomiske rammer:

1. Tekmil - mer vedlikehold av kjøretøy i egenregi

Prosjekt er i oppstartsfasen, ingen avvik

- 2. Tekmil - sentralisere drift av grøntarealer**
Prosjektet er utført med investeringer av robotklippere og slåmaskin, strømtilkobling tilkommer. Forbruk anslås til under 600 000 kroner, derfor reguleres budsjettet ned til 600 000 kroner.
- 3. Eiendom - ENØK-tiltak**
Tiltak pågår og gjennomføres i henhold til vedtatt plan, ingen avvik.
- 4. Eiendom - oppgradering av kjøkken omsorgsboliger Søndre Nyborg**
Prosjektet er i gang. Opprinnelig var det synliggjort behov for 2,5 millioner kroner i budsjett, men det ble tatt 0,425 millioner kroner fra prosjektet for å finansiere prosjektet som er omtalt under punkt 6 med tilhørende mindre forbruk. Mindre forbruket som er omtalt under punkt 6 bør tilbakeføres for å få oppgradert flest mulig leiligheter med nye kjøkken i 2026. Prosjektet med oppgradering av kjøkken Søndre Nyborg er forutsatt videreført i 2027 slik at alle 63 leiligheter blir utbedret som omtalt i gjeldende HØP.
- 5. Eiendom - effektivisering av drift, anskaffelse renholdsmaskiner**
Anskaffelser gjennomføres iht. plan, ingen avvik.
- 6. Eiendom - Vaktrom Lyngholtet sykehjem**
Prosjektet er gjennomført med mindre kostnad enn budsjettet.
- 7. Kultur - utskiftning av biler**
Er i gang med utskiftninger av biler i henhold til plan.
- 8. HMO - signalanlegg Moen sykehjem**
Avtale er inngått og etablering av signalanlegg startet uke 36.
- 9. HMO - ny EKG legevakt**
Innkjøp er gjennomført.
- 10. HMO - signalanlegg innsparing felles ambulant natt-tjeneste**
Avtaler med leverandør er inngått. Etablering på Helsehuset starter uke 44, og pågår på Sandmoen bofellesskap.
- 11. IKT -nettverksutstyr**
Nye rammeavtaler for IKT-utstyr ble signert juli 2026. Prosjektet vil starte i løpet av siste tertial 2026.
- 12. IKT – wifi**
Nye rammeavtaler for IKT-utstyr ble signert juli 2026. Dialog rundt aktuelle produkter er i gang. Installasjon av ny wifi-løsning vil starte høsten 2026.
- 13. Økonomi - nytt datasystem for økonomi og personal**
Arbeidet med anskaffelse av nytt system for økonomi og HR er igangsatt, og det er etablert en prosjektgruppe for å lede prosessen. Det er gjennomført markedsdialog med fire leverandører for å kartlegge tilgjengelige løsninger og innhente relevant informasjon før konkurransen lyses ut. Når markedsdialogen er avsluttet, vil det bli utarbeidet konkurransegrunnlag som grunnlag for den videre anbudsprosessen. Arbeidet er omfattende og vil pågå over tid. I inneværende år forventes kostnadene i hovedsak å være knyttet til konsulentbistand i forbindelse med gjennomføring av anskaffelsesprosessen. Siden anskaffelsen ikke vil bli gjennomført i år, må investering i nytt system budsjetteres på nytt i neste års budsjett. Årets bevilgning kan derfor reduseres tilsvarende.
- 14. Tekmil - ledningsnett prosjektering**
Enhet VA har et økende behov for mer prosjektering og vil derfor øke budsjettet med 1,4 millioner kroner slik at pkt. 14 totalt blir på 4 millioner kroner. Midlene omdisponeres innenfor vedtatte totalramme.
- 15. Tekmil – ledningsnett**
For å slutføre eksisterende prosjekter og oppstart på nye rehabiliteringer vil vi øke posten for rehabilitering av ledningsnett med 1,6 millioner kroner. Totalt blir posten da på 44,1 millioner kroner. Midlene omdisponeres innenfor vedtatte totalramme.
- 16. Tekmil – lekkasjesøk**
Pågår, ingen avvik.
- 17. Tekmil – nyanlegg ledningsnett**
Enhet VA flytter oppstart av prosjekter og slutfører kun påbegynt prosjekt. Kostnadene reduseres ytterligere med 2 millioner kroner. Totalt for nyanlegg 1,5 millioner kroner. Midlene omdisponeres innenfor vedtatte totalramme.

18. Tekmil - nytt lut rom

Pågår med noe forsinket gjennomføring. Vi flytter oppstart av nytt lut rom på vannverket til 2027, og reduserer kostnadene på budsjettet her med 1,5 millioner kroner. Totalt for denne posten blir da på 1,5 millioner kroner som dekker produksjonsutstyr med lang leveringstid. Utstyr er bestilt.

19. Tekmil – pumpestasjon

Vi øker denne posten med 500 000 kroner for å dekke en oppgradering av en kloakkpumpestasjon.

20. Tekmil - sikre vannverket periferisikring

Prosjektering pågår, men foreløpig er ingen kostnadsramme anslått. Flytter oppstart av sikring til 2027 og flytter midler over mot ledningsnett (punkt 15)

21. Felles - egenkapitalinnskudd EKP 2026

Regnskapet viser et merforbruk på 51 000 kroner som følge av at fakturert egenkapitalinnskudd fra pensjonsleverandøren ble høyere enn budsjettet.

22. Felles - egenkapitalinnskudd KLP 2026

Regnskapet viser et mindreforbruk på 82 000 kroner som følge av at fakturert egenkapitalinnskudd fra pensjonsleverandøren ble lavere enn budsjettet.

23. Tekmil - gatelysinvesteringer

Gjelder utskiftning av gamle gatelysarmaturer til nye LED-armaturer. Noen restmidler fra 2025 overføres til 2026. Ingen avvik

24. Tekmil - registrering av veg-elementer og regulering av G/S-veger

Videreføring av to sammenslått prosjekter «Digitalisering av veg elementer» og «Innregulering av 3 stykk G/S-veger, langs samleveger sentrumsnært» Finansiert av øremerkede «koronamidler» som videreføres og sluttføres i 2026. Pågår, ingen avvik.

25. Tekmil - ny parkeringsordning

Prosjektet pågår, men er ikke ferdigstilt. Parkeringsautomater er montert og nye skilt bestilles/monteres når avgjørelsen om p-skive er politisk behandlet i april 2026. Restmidler fra 2025 overføres til 2026. Ingen avvik. Vi avventer nødvendig vedtak fra Statens vegvesen.

26. Tekmil - ny lastebil vann og avløp

Brukt lastebil er anskaffet til en lavere pris en vedtatt investeringsramme. Overskytende beløp pålydende 1 million kroner foreslås benyttet til innkjøp av ny beredskapstank for drikkevann, jamfør punkt 29.

Felles kommentarer til punktene 14 – 20, og punkt 26:

Endringene i 2. Tertial kommer som en konsekvens av at flere av prosjektene har et større rehabiliteringsbehov en først antatt, og at det er synergieffekter av å ta de til litt videre for en bedre helhetlig løsning.

Total ramme for investeringer på enhet VA økes ikke, og beholdes på 56,6 millioner kroner for 2026, men det er omfordelt midler innenfor den vedtatte budsjetterte rammen

27. Tekmil – Holms PH250 feiemaskin

Ny frontmontert feiemaskin til hullaster er anskaffet, da den gamle var utslitt. Investeringskostnaden dekkes innenfor vedtatt ramme på driftsbudsjettet

28. Eiendom – NAV Amundsengården – nytt publikumsmottak

Anbudskonkurranse pågår med mål om oppstart av fysiske arbeider fra september måned.

29. Ny beredskapstank vannverket

Kommunedirektøren foreslår å kjøpe inn en ny beredskapstank for rent drikkevann som kan løftes opp på lastebil via krok, og som er utstyrt med pumper for levering av vann til større enheter som f.eks. sykehus og våre egne utplasserte nødvannstanker. Investeringen vil styrke vår egenberedskap, og være samfunnsnyttig viktig for kommunen og våre samarbeidspartnere. Investeringen vil øke beredskapskapasiteten til kommunen ved at vi kan kjøre ut rent drikkevann til sårbare abonnenter, samt forsyne store enheter som for eksempel sykehuset og høydebassengene våre. Investeringstiltaket ble først foreslått i forslag til budsjett for 2026, i KS sak 127/25, men ble ikke prioritert. Finansieres over selvkostbudsjettet til vann og avløp, og belaster ikke kommunens bevilgningsøkonomi ellers. Totalrammen for vann- og avløpsinvesteringer holdes uendret, da dette investeringsforslaget er like stort som besparelsen på den nylig innkjøpte lastebilen, jamfør punkt 26.

Oppsummering av budsjettavvik – reguleringer av investeringsbudsjett

Årsbudsjettet er bindende for kommunestyret, og skal endres når det er nødvendig for å oppfylle lovens krav om realisme og balanse.

Bevilgningsoversikt - Investering (§ 5-5.1)	Opprinnelig budsjett	Regulert budsjett	Regulering	Regulert budsjett
(beløp i 1000 kr)	2026	1. tertial	2. tertial	2026
Investeringsutgifter				
Investeringer i varige driftsmidler	99 432	105 710	2458	108 168
Tilskudd til andres investeringer				
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	6 000	6 000	-31	5 969
Utlån av egne midler				
Avdrag på lån				
Sum investeringsutgifter	105 432	111 710	2 427	114 137
Investeringsinntekter				
Kompensasjon for merverdiavgift	-7 692	-8 427	-1 887	-10 314
Tilskudd fra andre				
Salg av varige driftsmidler	-840	-840		-840
Salg av finansielle anleggsmidler				
Utdeling fra selskaper				
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-6 800	-6 800	-1 080	-7 880
Bruk av lån	-90 900	-96 443	-301	-96 744
Sum investeringsinntekter	-106 232	-112 510	-3 268	-115 778
Videreutlån				
Videreutlån (Startlån)	95 000	95 000		95 000
Bruk av lån til videreutlån	-60 000	-60 000		-60 000
Avdrag på lån til videreutlån	29 568	29 568		29 568
Mottatte avdrag på videreutlån	-44 568	-44 568		-44 568
Netto utgifter videreutlån	20 000	20 000	0	20 000
Overføring fra drift og netto avsetninger				
Overføring fra drift			-6 239	-6 239
Avsetninger til bundet investeringsfond				
Bruk av bundet investeringsfond (Startlån)	-20 000	-20 000		-20 000
Avsetninger til ubundet investeringsfond	800	800	7 080	7 880
Bruk av ubundet investeringsfond				
Dekning av tidligere års udekket beløp				
Dekning av tidligere års udekket beløp				
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-19 200	-19 200	841	-18 359
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0	0	0	0

Tabell: Bevilgningsoversikt - Investering – status tertial nr. 2 - 2026.

Kommentar:

Endringer i investeringsutgiftene til varige driftsmidler er omtalt ovenfor. Endringene påvirker også finansieringen gjennom justerte inntekter fra merverdiavgiftskompensasjon og bruk av lån. Videre medfører endringene behov for justering av låneopptaket.

Det foreslås også å benytte overføringer fra driftsregnskapet til finansiering av egenkapitalinnskudd i EKP og KLP. Dette innebærer at mottatte avdrag på utlån av egne midler kan avsettes til fremtidige investeringer gjennom avsetning til ubundet investeringsfond.

Det er lånt opp 90 millioner kroner for finansiering av årets investeringer. Resterende lånebehov på 6,7 millioner kroner dekkes ved bruk av ubrukte lånemidler fra tidligere år.

Kommunedirektøren tilrår kommunestyret å vedta forslag til budsjettreguleringer slik det kommer frem av innmeldte behov i tabellene over.